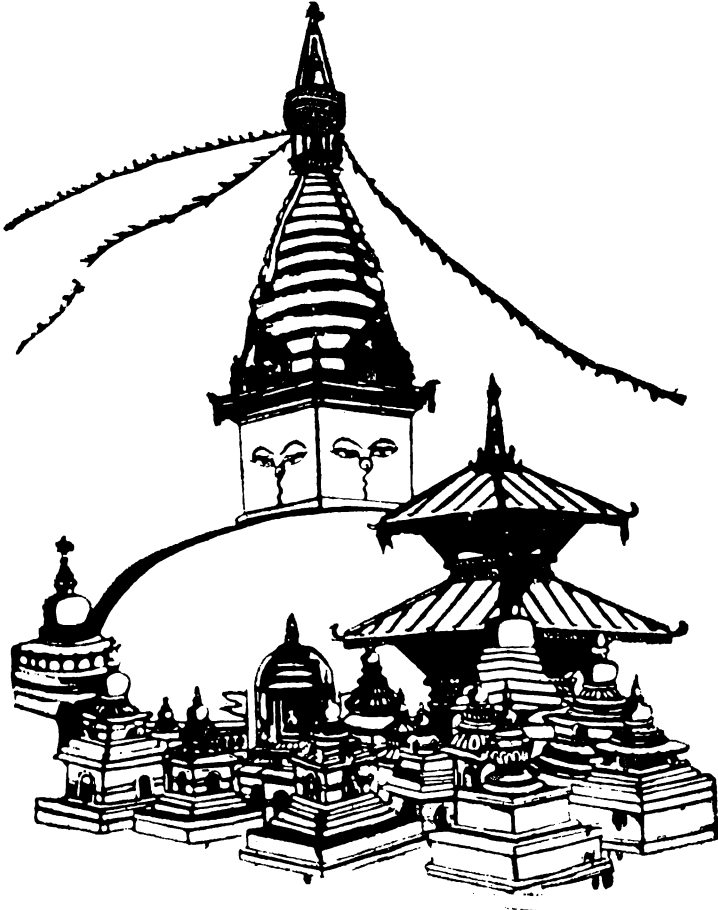
रवि शाक्य, इखाछैं, यल

नेपाल संस्कृति

[भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति सम्बन्धी सामान्य ज्ञान]

□ छत्रबहादुर कायस्थ □

नेपाल संस्कृति

[भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति सम्बन्धी सामान्य ज्ञान]

छत्रबहादुर कायस्थ

सफूया नां : नेपाल संस्कृति
[भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति सम्बन्धी सामान्य ज्ञान]

प्रकाशक : ज्ञानेन्द्रबहादुर कायस्थ
शहीद शुक्रमार्ग, बखुंबाहाः, यल ।

प्रकाशन : नेपाल सम्वत १११३ न्हूदँ म्हपूजाया लसताय् ।

प्रति : १००० गू

मू : २०।– (साधारण)
७५।– (सजिल्द)

दथ्व : स्वयम्भू महाचैत्य

सौजन्य : साहित्यया मूलुखा
शहीद शुक्रमार्ग, बखुंबाहाः, यल ।

थाकू:– **संकटा प्रेस, ख १–८३ टेबहाः, ये – ३**

जिगु थःगु खँ

"नेपाल संस्कृति"— नामं छगू लय्‌पौ पिथना। छप्वाः म्हुतुथें सकसिनं धाल— पत्रिकायात लेख मल्वल। जि स्यू पासापिनिगु नुग खँ। अथे नं जि न्यना— छाय्‌ ? लिसः वल— नां धाःसा संस्कृति, लेख धाःसा कविता, वाखं, प्याखं नं दुथ्याकल। जि धया— नखः चखः हनेगु छगू संस्कार खः, पूर्णतया संस्कृति मखु। संस्कृतिया वास्तविक अर्थ— झी पूर्वजःपिं गुकथं म्वाना वन, झीपिं गुकथं म्वाना च्वना, वइगु पुस्तायात झीसं छु बिया च्वना धइगु खँ थुइकेगु खः। थुकथं थुइकेगु यायां पत्रिका पिथनेगु ज्या न्ह्याका हे च्वना।

इलय्‌—ब्यलय्‌ न्ह्यसः लिसः कासा जुइ। भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति सम्बन्धी न्ह्यसः माल धाइ। लिसः मदयेकं न्ह्यसः दयेके मजिउ। उकें थीथी विधाया सफू अध्ययन याये माल। अध्ययन यायेवले— भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति सम्बन्धी लुमंका तये वःगु खँ नं टिपोट यायेगु याना। थथे टिपोट याना तयाःगु छथाय्‌ ल्ह्ययावले— "भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति सम्बन्धी ज्ञांया धुकू" थें च्वन। पासापिसं नं याकन पिथनेमाः धकाः वः बिउगु जुल।

सफूया नां तयेगु विषयय्‌ यको नां ल्ययां। अन्तय्‌ थःगु पत्रिकाया नामं हे सफूया नां नं "नेपाल संस्कृति" हे तयागु जुल। थ्व सफू सकसितं उपयोगी जुइ तायां।

अध्ययनया ज्वलय्‌ जिगु संकलनय्‌ दुथ्यागु सफू जक अध्ययन यानागुलिं थुकिइ यको मगाः मचा जुइफु। ल्ह्ययाबले तोफ्यूगु नं यको हे दु। गनं गनं द्वंगु नं दयेफु। उकें मगाः मचाःगु व द्वनाच्वंगु खँ कुलाःविल धाःसा लिपा पिथनेगुलिइ तनेत व भिंकेत ग्वहालि जुइ। अस्तु।

ने. सं. ११९२ कौलागा १०
(कार्तिक ५ गते)

छत्रबहादुर कायस्थ
मन्दः हिति, लगंख्यः, यल।

नेपाल संस्कृति–सफूया धलः

सुभाय्‌ !

सफू वांलाक, इलय्‌ पिथनेगु ज्याय्‌ ग्वहालि याना दीपिं
संकटा प्रेसया मेनेजर रोशनरत्न बज्राचार्य,
छपाइः तीर्थ वज्राचार्य व
कम्पोजः बाबुराम कायस्थपिंत यक्व यक्व सुभाय्‌ ?

–छत्र

दकले न्हापां

१. दकले न्हापां राणा सरकारं कानून दयेका मान्यता मदयेका बिउगु नेपाल भाषाया पौया नां छु, गुबले निसें ?

बाकुपौ । नेपाल सम्वत १००८ (वि. सं. १९४५) वैशाख वदि ३० शुक्रबार निसें ।

२. दकले न्हापां जर्मनी भाषां "संक्षिप्त नेपाल भाषा व्याकरण" नाम च्वसु पिथंम्ह सु, गुबले ?

डाक्टर अगष्ट कंर्रेडि– नेपाल सम्वत १०१३ स ।

३. दकले न्हापां नेपालय् "आर्य समाज" दुतहःम्ह सु, गुबले ?

पं. माधवराज जोशी । नेपाल सम्वत १०२५ ।

४. दकले न्हापां थासा आखलं (देवनागरि लिपि) पिहाँवःगु सफूया नां छु, पिकाम्ह सु ?

एकविशंति प्रज्ञापारमिता (१०२९)। पं. निष्ठानन्द वज्राचार्य ।

५. दकले न्हापां सफू प्रकाशनय् नियन्त्रण यायेत दयेकूगु समितिया नां छु, गुबले ?

गोरखा भाषा प्रकाशिनी समिति । नेपाल सम्वत १०३३ स ।

६. दकले न्हापां पिहाँवःगु धार्मिक बाखं सफूया नां छु, च्वमि सु ?

ललित विस्तर (१०३४)। पं. निष्ठानन्द बज्राचार्य ।

७. दकले न्हापां पिहाँवःगु अनुवाद बाखं सफूया नां छु, अनुवादक सु ?

इसपं दयेकूगु बाखं (१०३५) । मा. जगत सुन्दर मल्ल ।

८. दकले न्हापां नेवाः म्येया रिकर्ड रिकर्डिङ गन, गुबले जुल ?
भद्रकाली रेकर्डिङ हाउस कलकत्ता – नेपाल सम्वत १०३९ ।
९. दकले न्हापां नेवाः म्ये रिकर्ड रिकर्डिङ यायेत म्ये हाःपि सु सु ?
वादच शिरोमणि गणेशलाल श्रेष्ठ व सेतुराम श्रेष्ठ ।
१०. दकले न्हापां नेवाः म्ये रिकर्ड रिकर्डिङ यायेत म्ये हाःम्ह मिसा सु ?
मेवला देवी श्रेष्ठ ।
११. दकले न्हापां पिहाँवःगु काव्य सफूया नां छु, च्वमि सु ?
सज्जन हृदयाभरण (१०४०)। सिद्धिदास अमात्य ।
१२. दकले न्हापां पिहाँवःगु वर्णमाला सफूया नां छु, च्वमि सु ?
वर्णमाला (१०४०) । ति. सिङ ।
१३. दकले न्हापां "धर्मसार भाषा" नाम नेवाः म्ये (कविता) छापे यानाः इना बिल धका भितका दां बँ पुइका हःगु गुबले, सुयात ?
नेपाल सम्वत १०४३ स च्वमि भाजु योगविर सिंह व
प्रकाशक भाजु भवानीवीर सिंह कंसाकारयात ।
१४. दकले न्हापां नीस्वंगु धार्मिक संस्थाया नां छु, संस्थापक सु ?
बुद्ध धर्म्म उद्धार संघ, नेपाल (१०४४) धर्म्म आदित्य धर्म्माचार्य
१५. दकले न्हापां नीस्वंगु धार्मिक महिला संघया नां छु, संस्थापक सु ?
नेपाल बुद्धोपासिका संघ (१०४४)। धर्म्म आदित्य धर्म्माचार्य ।
१६. दकले न्हापां लामा भिक्षु जुपिंत नेपालं पितिना छ्वःगु गुबले, लिपा उपिं छु छु नामं प्रसिद्ध जुल ?
नेपाल सम्वत १०४४ स– १) महाप्रज्ञा २) महाचन्द्र ३) महाज्ञान ४) महा क्षान्ति ५) महावीर्य ।
१७. दकले न्हापां नेपाल भाषां पिहाँवःगु पत्रिकाया नां छु, सम्पादक, प्रकाशक सु ?
बुद्ध धर्म्म (ने. सं. १०४५ स कलकत्तां पिथंगु)
सम्पादक, प्रकाशकः धर्म्म आदित्य धर्म्माचार्य ।

सूचंः नेपाल सम्वत १०४७ निसें थ्व पत्रिका "बुद्ध धर्म्म व नेपाल भाषा" नामं पिथंगु खः ।

१८. दकले न्हापां नीस्वंगु साहित्यिक संस्थाया नां छु, संस्थापक सु ?
नेपाल भाषा साहित्य मण्डल (१०४६, कलकत्ता)।
धर्म्म आदित्य धर्म्माचार्य ।

१९. दकले न्हापां पिहाँव:गु अनुसन्धात्मक च्वसुया नां छु, च्वमि सु ?
नेपाल भाषा व थ्वया साहित्य (१०४६) धर्म्म आदित्य धर्म्माचार्य

२०. दकले न्हापां नेपाल सम्वतया न्हूदँ राष्ट्रिय पर्वकथं हनेत स:त:म्ह सु. गुबले ?
धर्म्म आदित्य धर्म्माचार्य नेपाल सम्वत १०४८ न्हूदँया लसताय् (बुद्ध धर्म्म व नेपाल भाषा पत्रिका मार्फत) ।

२१. दकले न्हापां पिहाँव:गु व्याकरण सफूया नां छु, च्वमि सु ?
नेपाल भाषा व्याकरण (१०४८)। शुक्रराज शास्त्री ।

२२. दकले न्हापां नेपालय् सार्वजनिक पुस्तकालय चायेकेत संपित ज्वना: जेलय् स्वथंगु गुबले, थ्वयात छु पर्व धाइ ?
नेपाल सम्वत १०४९ स पुस्तकालय पर्व (लाइब्रेरी पर्व) ।

२३. दकले न्हापां ला, खें नयेमखु, थ्वं, अय्ला: त्वनेमखु धका स: थ्वयेकूपित ज्वना: सास्तीयागु गुबले थ्वयात छु पर्व धाइ ?
नेपाल सम्वत १०५० स– आडम्वर मत पर्व ।

२४. दकले न्हापां गोरखापत्रय् नेपाल भाषा व नेपाल सम्वत छु खँय् दुथ्याकूगु, गुबले ?
भीम शमशेर श्री ३ जूगु उपलक्ष्यय् बिउगु भाषणया सारांश न्ह्यो ब्वयेत । नेपाल सम्वत १०५० मार्गशील पूर्णिमा सोमबार कुन्हु ।

२५. दकलें न्हापां राणा सरकारया विरूद्धय् स:त:पित ज्वना: कुंगु गुवले, थ्वयात छु काण्ड धाइ ?
नेपाल सम्वत १०५१ स– प्रचण्ड गोरखा काण्ड ।

२६. दकले न्हापां पिहाँव:गु ग्व: आख: सफूया नां छु, च्वमि सु ?
ग्व: आख: छि (१०५१) । माष्टर गणेश (यल) ।

२७. दकले न्हापां पिहाँव:गु मचा सफूया नां छु, च्वमि सु ?
नेपाल भाषा रीडर (१०५३) । शुक्रराज शास्त्री ।

२८. दकले न्हापां पिहाँव:गु कविता संग्रह सफूया नां छु, च्वमि सु ?
पद्य निकुञ्ज (१०५३), हृदय कुसुम (१०५३)।
हृदय (चित्तधर 'हृदय')।

२९. दकले न्हापां नेपाल भाषाया च्वमितयेत स:ता "नेवा: भाषं च्वयेमते, भीम शमशेरं थें सजाय याये मालि" धका ख्याना: ह:गु गुबले, सुनां ?
नेपाल सम्वत १०५४ स श्री ३ जुद्ध शमशेरं।

३०. दकले न्हापां नीस्वंगु राजनैतिक संस्थाया नां छु, अध्यक्ष सु ?
नेपाल प्रजा परिषद (१०५६)। टंकप्रसाद आचार्य।

३१. दकले न्हापां नीस्वंगु राजनीति संस्था "नेपाल प्रजा परिषद" या उद्‌घाटन गुबले, गन जूगु ?
नेपाल सम्वत १०५६ (वि. सं. १९९३) जेष्ठ २० गते।
यें, झोछेँ त्वालय शहीद धर्मभक्त माथेमाया छेँय्।

३२. दकले न्हापां नीस्वंगु नागरिक अधिकार सम्बन्धी संस्थाया नां छु, अध्यक्ष सु ?
नेपाल नागरिक अधिकार समिति (१०५७)। शुक्रराज शास्त्री।

३३. दकले न्हापां कविपिनिगु कविता मुना पिकागु तर जफत जूगु सफूया नां छु, सम्पादक सु ?
नेपाली बिहार (१०५९)। फत्तेबहादुर सिंह।

३४. दकले न्हापां डेनमार्क पिहाँव:गु नेपाल भाषाया बाखं सफूया नां छु, सम्पादक सु ?
बत्तिस पुत्रिका कथा (१०५९ युरोप)। हायन्स जोरगेन्सन।

३५. दकले न्हापां पिहाँव:गु बौद्ध धर्मया भजन सफूया नां छु ?
ज्ञानमाला (१०५९–सारनाथ)।

३६. दकले न्हापां चायेकूगु पब्लिक स्कूलया नां छु, थ्व स्कूल चायेका शहीद जूम्ह सु ?
माहावीर इन्स्टिच्यूट (१०६०)। चिनियालाल सिंह।

३७. दकले न्हापां पिहाँवःगु नेपाल लिपिया सफूया नां छु, च्वमि सु ?
नेपाल देसया अक्षरबोध (१०६०)। पन्नाप्रसाद जोशी।

३८. दकले न्हापां सारनाथं पिहाँवःगु 'धर्मदूत' हिन्दी भाषाया पत्रिकाय् गुबलेनिसें नेपाल भाषा नं दुथ्याकल, उकिया सम्पादक सु ?
नेपाल सम्वत १०६१ दँ ६ ल्याः १ निसें। भिक्षु धर्मरत्न शाक्य।

३९. दकले न्हापां ज्ञानमाला भजन म्ये हाल धका व सफू मिल धका गुबले सुयात ज्वना यंकूगु ?
नेपाल सम्वत १०६३ स– ज्ञानमाला भजन खलः (१०६३) या दुजत व सफू म्यूम्ह भक्तबहादुरयात।

४०. दकले न्हापां नेपाल भाषां ब्रडकाष्ट जूगु रेडियोया नां छु, ब्रडकाष्ट याम्ह सु ?
पेकिङ रेडियो चीन। भिक्षु धम्मालोक।

४१. दकले न्हापां बेलायतया विश्वविद्यालयस नेपाल भाषाया प्रोफेसर जूया वम्ह सु ?
पुष्कर शमसेर ज.ब.रा.।

४२. दकले न्हापां वर्षाबास च्वना च्वंपि भिक्षुतय्त नेपालं पितिना छ्वःगु गुबले, सु, सु ?
नेपाल सम्वत १०६४ गुंलाथ्व १०।
भिक्षुपिः १) प्रज्ञानन्द २) धम्मालोक ३) सुबोधानन्द ४) प्रज्ञारश्मि
श्रामणेरपिः १) प्रज्ञारस २) रत्नज्योति ३) अग्गधम्म
४) कुमार काश्यप।

४३. दकले न्हापां भिन्याम्ह राजवन्दीत छक्कलं गुबले मुक्त जुल, उमिसं जेलं छु ज्वना वल ?
नेपाल सम्वत १०६५ यंदयापुन्हि कुन्हु। अमूल्य काव्यकृति।

४४. दकले न्हापां नेपाल भाषाया सफू पास यायेत गोरखा भाषा प्रकाशिनी समिति नेपाल भाषा विभाग गुबले चायेकल, निरीक्षक सु?
नेपाल सम्वत १०६६ कौला (२००३ कार्तिक १९ गते)।
खड्गमान मल्ल।

४५. दकले न्हापां गो. भा. प्र. स. या नेपाल भाषा विभागं स्वीकृत जुया पिहाँव:गु सफूया नां छु, च्वमि सु ?

नारद मोह (खण्डकाव्य, १०६६) । रत्नध्वज जोशी ।

४६. दकले न्हापां नेपालय् चित्र प्रदर्शनी जूगु गुबले ?

नेपाल सम्वत १०६६ (वि. सं. २००३) कार्तिक ७ निसें ५ न्हु तक

४७. दकले न्हापा नेपालय् रेडियो स्टेशन नीस्वंगु गुबले ?

नेपाल सम्वत १०६६ (वि. सं. २००३) माघ ११ गते ।

४८. दकले न्हापां नेपालय् न्ह्याम्ह्सिनं छेंय् छेंय् रेडियो तयेज्यूगु गुबलेनिसें ?

नेपाल सम्वत १०६६ (वि. सं. २००३) श्रावण ८ गते निसें ।

४९. दकले न्हापां कलकत्ता रेडियो स्टेशनं नेपाल भाषां ब्रडकाष्ट याम्ह सु, गुबले ?

भिक्षु अमृतानन्द । नेपाल सम्वत १०६७ कौलाथ्व १० ।

५०. दकले न्हापां पिहाँव:गु न्हूबाखं सफूया नां छु, च्वमि सु ?

खुपु वाखंचा (१०६७) । 'हृदय' (चित्तधर 'हृदय') ।

५१. दकले न्हापां नेपाल भाषाया लय्पौ धका पिहाँव:गु पत्रिकाया नां छु, सम्पादक सु ?

धर्मोदय (१०६७ कालिम्पोङ) ।
भिक्षु अनिरुद्ध व भिक्षु महानाम 'कोविद' ।

५२. दकले न्हापां नेवा: भाषां आख: ब्वंकिगु पाठशालाया नां छु, थ्व पाठशाला गन, गुबले चायेकूगु ?

धर्मोदय कन्या पाठशाला (१०६७) ।
नेपाल सम्वत १०६७ स यल, नागबाहा:, इलांननिइ ।

५३. दकले न्हापां चायेकूगु पुस्तकालयया नां छु, संस्थापक सु ?

प्रदीप्त पुस्तकालय (१०६७) । प्रेमबहादुर कंसाकार ।

५४. दकले न्हापां पिहाँव:गु बुद्ध जीवनी सफूया नां छु, च्वमि सु ?

संक्षिप्त बुद्ध जीवनी (१०६८) । भिक्षु अमृतानन्द ।

५५. दकले न्हापां पिहाँव:गु महाकाव्य सफूया नां छु, च्वमि सु ?

सुगत सौरभ (महाकाव्य-१०६९) । 'हृदय' (चित्तधर 'हृदय') ।

५६. दकले न्हापां पिहाँवःगु शब्द संग्रह सफूया नां छु, च्वमि सु ?
नेपाल भाषा शब्द संग्रह (१०६९) । सुगतदास तुलाधर ।

५७. दकले न्हापां नेपालय् हवाइजहाज दुहाँवःगु गुबले, गन दिकूगु ?
नेपाल सम्वत १०६८ चउलागाः ११ शनिवाः । पशुपति गौचरण ।

५८. दकले न्हापां पिहाँवःगु निवन्ध सफूया नां छु, च्वमि सु ?
निवन्ध छपुच (१०७०) । रत्नध्वज जोशी ।

५९. दकले न्हापां स्वनिगः दुने नीस्वंगु साहित्यिक संस्थाया नां छु, संस्थापक सु ?
साहित्य सेवा खलः (१०७०), यें । पुण्यरत्न वज्राचार्य ।

६०. दकले न्हापां पिहाँवःगु बाखं च्वमिपिनिगु बाखं मुना सफूया नां छु, मुम्ह सु ?
बाखं पुचः (१०७०) । रत्नध्वज जोशी ।

६१. दकले न्हापां पिहाँवःगु छधाप्याखं सफूया नां छु, च्वमि सु ?
गौतम बुद्ध (१०७०) । सत्यमोहन जोशी ।

६२. दकले न्हापां पिहाँवःगु मचा बाखं सफूया नां छु, च्वमि सु ?
मचा बाखं (१०७०) । जगतलाल श्रेष्ठ ।

६३. दकले न्हापां पिहाँवःगु यात्रा सम्वन्धी सफूया नां छु, च्वमि सु ?
महाचीन यात्रा (१०७०) । धम्मालोक महास्थविर ।

६४. दकले न्हापां पिहाँवःगु पुलां बाखं सफूया नां छु, च्वमि सु ?
पुलां बाखं (१०७१) । जगतलाल श्रेष्ठ ।

६५. दकले न्हापां पिहाँवःगु जीवनी सफूया नां छु, च्वमि सु ?
महात्मा गान्धीया संक्षिप्त जीवन चरित्र (१०७१) । इन्द्रमान भिक्षाचार्य ।

६६. दकले न्हापां पिहाँवःगु राजनीति सम्बन्धी सफूया नां छु, च्वमि सु ?
मार्क्सवाद व स्टैलिन (१०७१) । ज्ञानरत्न बज्राचार्य ।

६७. दकले न्हापां प्रवेशिका निसें विद्यालंकार तक नेपाल भाषा दुथ्याकूगु विदयापीठया नां छु ?
नेपाल राष्ट्रिय विद्यापीठ (१०७१), बीरगंज ।

६८. दकले न्हापां नेपालय् शसस्त्र क्रान्ति गुबले, गनं शुरू जुल ?
नेपाल सम्वत १०७१ म्हपूजा कुन्हु, बीरगंजनिसें ।

६९. दकले न्हापां नेपालय् सशस्त्र क्रान्तिया निंति ह्वाइजहाजय् च्वना पर्चा ह्व:गु गुबले, सुनां ?
नेपाल सम्वत १०७१ म्हपूजा कुन्हु, सन्ध्या इलय्– नेपाली कांग्रेसं

७०. दकले न्हापां नेपाल भाषां सरकारी सूचं साइनबोर्डय् च्वका न्ह्य:ब्वगु गन, गुबले ?
स्वयम्भूया जंगल सुरक्षित यायेत, स्वयम्भुइ नेपाल सम्वत १०७१ स

७१. दकले न्हापां स्वनिगलं पिहाँव:गु नेपाल भाषाया लय्पौया नां छु, सम्पादक सु ?
थौंकन्हे (१०७१) । पूर्णकाजी ताम्राकार ।

७२. दकले न्हापां प्रजातन्त्र ल्यू नीस्वंगु साहित्यिक संस्थाया नां छु, प्रमुख संस्थापक सु ?
नेपाल भाषा परिषद (१०७१) । चित्तधर 'हृदय' ।

७३. दकले न्हापां नेपाल भाषां समाचार ब्यूगु नेपा:या रेडियोया नां छु, समाचार ब्यूम्ह सु, गुबले ?
प्रजातन्त्र विराटनगर रेडियो नेपाल । गजाधर भक्त ।
नेपाल सम्वत १०७१ (वि. सं. २००७) माघ ५ गते ।

७४. दकले न्हापां नेपालय् जूगु कला प्रदर्शनीया नां छु, आयोजक सु ?
नेपाल कला प्रदर्शनी (१०७१)। ललितपुर रक्षा मण्डल केन्द्र, यल ।

७५. दकले न्हापां पिहाँव:गु साहित्यिक संस्थाया विधानया नां छु, प्रकाशक (पिकाम्ह) सु ?
च्वसापासाया विधान (१०७२) । च्वसापासा (१०७०, कलकत्ता)

७६. दकले न्हापां पिहाँव:गु ऋतुपौया नां छु, सम्पादक, प्रकाशक सु सु ?
नेपाल (१०७२ बसन्त) ।
रत्नध्वज जोशी, प्रेमबहादुर कंसाकार, चित्तधर 'हृदय', सिद्धिचरण श्रेष्ठ, ठाकुरलाल मानन्धर । नेपाल भाषा परिषद ।

७७. दकले न्हापां पिहाँ:वगु पुलांगु म्ये मुना सफूया नां छु, मुंम्ह सु ?
पुलां म्ये (१०७२) । ठाकुरलाल मानन्धर ।

७८. दकले न्हापां पिहाँव:गु समालोचना च्वसु मुना सफूया नां छु, मुंम्ह सु ?
साहित्यया सुलचं (१०७२) । रत्नध्वज जोशी ।

७९. दकले न्हापां नेपालय् जूगु वाद्य सम्मेलनया नां छु, आयोजक सु?
नेपालया प्राचीन वाद्य सम्मेलन (१०७२)।
काठमाडौं शान्ति रक्षा स्वयं सेवक संघ, यें।

८०. दकले न्हापां न्यायेकूगु नेपाल भाषा साहित्य सम्मेलनया नां छु, सुनां गन न्यायेकूगु ?
नेपाल भाषाया वृहत साहित्य सम्मेलन (१०७२)। च्वसापासां हनुमान ध्वाखा येंय्।

८१. दकले न्हापां पिहाँवःगु इतिहास सम्बन्धी सफूया नां छु, च्वमि सु?
मध्यकालिन नेपाल (१०७३)। भैरवबहादुर प्रधान।

८२. दकले न्हापां नीस्वंगु सिरपाःया नां छु, संस्थापक सु ?
श्रेष्ठ सिरपाः (१०७३)। स्वयम्भूलाल श्रेष्ठ।

८३. दकले न्हापां श्रेष्ठ सिरपाः त्याकूगु सफूया नां छु, च्वमि सु ?
छ्वासः (काव्य-१०७३)। केदारमान 'व्यथित'।

८४. दकले न्हापां पिहाँवःगु पाक्षिक पौया नां छु, सम्पादक सु ?
पासा (१०७३ च्वसापासा)। आशाराम शाक्य।

८५. दकले न्हापां पिहाँवःगु स्वलापौया नां छु, सम्पादक सु ?
कलाकार (१०७३)। सत्यमोहन जोशी।

८६. दकले न्हापां स्वनिगलं पिने पूर्वाञ्चल पाखे जूगु नेपाल भाषा साहित्य सम्मेलन गुबले, गन जूगु ?
नेपाल सम्वत १०७३ बछलाथ्व स्वांया पुन्हि कुन्हु- धनकुटाय्।

८७. दकले न्हपां पिहाँवःगु नेपाःया प्राचीन लिपि संग्रह सफूया नां छु, च्वमि सु ?
नेपाल लिपि संग्रह (१०७३)। हेमराज शाक्य।

८८. दकले न्हापां पिहाँवःगु उखान मुना सफूया नां छु, मुंम्ह सु ?
खँत्वा खँभाय् (१०७३)। सत्यमोहन जोशी।

८९. दकले न्हापां पिहाँवःगु बुलेटिन व प्रकाशकया नां छु ?
ल्वापु सः (१०७४)। ल्वापु सः कार्यालय, मुजफ्फरपुर।

९०. दकले न्हापां पिहाँवःगु कोष सम्बन्धी सफूया नां छु, च्वमि सु ?
छुं पर्यायवाची कोष (१०७४) आदि (आदिबज्र) बज्राचार्य।

९१. दकले न्हापां पिहाँव:गु उपन्यास सफूया नां छु, च्वमि सु ?
मिसा (१०७४) । धूस्वां सायमि ।

९२. दकले न्हापां स्वनिगलं पिने पश्चिमाञ्चल पाखे नेपाल भाषा साहित्य सम्मेलन गुबले, गन जूगु ?
नेपाल सम्वत १०७४ आषाढ १९ गते– पोखराय् ।

९३. दकले न्हापां अन्तर हाइस्कूल नेपाल भाषा साहित्य सम्मेलन गुबले, सुनां न्यायेकूगु ?
नेपाल सम्वत १०७४ स पद्मोदय हाइस्कूल, यें ।

९४. दकले न्हापां पिहाँव:गु नेपाल भाषा साहित्यया इतिहास सम्वन्धी सफूया नां छु, च्वमि सु ?
झीगु साहित्य (१०७४) । चित्तधर 'हृदय' ।

९५. दकले न्हापां नेपा:या प्रवेशिका (S. L. C.) परीक्षाय् नेपाल भाषाया परीक्षा गुबले निसें शुरू जुल ?
नेपाल सम्वत १०७४ निसें ।

९६. दकले न्हापां पिहाँव:गु न्हिपौया नां छु, सम्पादक सु ?
नेपाल भाषा पत्रिका (१०७५) । फतेबहादुर सिंह ।

९७. दकले न्हापां नेपाल भाषा महिला साहित्य सम्मेलन गुबले, सुनां न्यायेकूगु ?
नेपाल सम्वत १०७५ बछलाथ्व पारु कुन्हु । नेपाल भाषा विकास मण्डल, यें ।

९८. दकले न्हापां पिहाँव:गु नागरिक शास्त्र सम्बन्धी सफूया नां छु, च्वमि सु ?
नागरिक शास्त्र (भाग १– १०७५) । लक्ष्मीभक्त जोशी ।

९९. दकले न्हापां पिहाँव:गु अंकगणित सफूया नां छु, च्वमि सु ?
नेपाल भाषाया प्रारम्भिक अंक गणित (१०७५) । चन्द्रमान श्रेष्ठ ।

१००. दकले न्हापां पिहाँव:गु शब्दकोष सफूया नां छु, च्वमि सु ?
संक्षिप्त नेपाल भाषा शब्द कोष (१०७६) । पन्नाप्रसाद जोशी ।

१०१. दकले न्हापां नेपाल सरकारं नेपाल भाषाया छम्ह च्वमियात देछागु साहित्यक उपाधिया नां छु च्वमि सु ?
कवि केशरी (१०७६)। चित्तधर 'हृदय'।

१०२. दकले न्हापां नेपाल सरकारं पिथंगु नेपाल भाषाया सफूया नां छु, च्वमि सु ?
शुभ राज्याभिषेकया म्ये (१०७६)। सत्यमोहन जोशी।

१०३. दकले न्हापां पिहाँव:गु छधा: प्याखं मुना सफूया नां छु, च्वमि सु?
खड्गसिद्धि (१०७६)। हेमलाल जोशी।

१०४. दकले न्हापां पिहाँव:गु निवन्धकार पिनिगु निवन्ध (च्वखँ) मुना सफूया नां छु, मुंम्ह सु ?
न्ह्यखा (निवन्ध मुना-१०७६)। रे. र. न. स्यस्य।

१०५. दकले न्हापां पिहाँव:गु मल्ल व शाहकालया म्ये मुना सफूया नां छु, मुंम्ह सु ?
मल्ल शाह कालया म्ये (१०७६)। मानदास तुलाधर।

१०६. दकले न्हापां पिहाँव:गु वापौया नां छु, सम्पादक सु ?
ज्यामि (१०७७ वैशाख १ गते)। सुशिलनाथ ओझा।

१०७. दकले न्हापां पिहाँव:गु नख:, चख:, पर्व, काल सम्वन्धी सफूया नां छु, च्वमि सु ?
नेपाल वर्ष क्रिया (१०७७)। पं. आशाकाजी वज्राचार्य।

१०८. दकले न्हापां पिहाँव:गु चिकित्सा सम्वन्धी सफूया नां छु, च्वमि सु?
तान्त्रिक वैद्य (१०७७)। पुण्यरत्न बज्राचार्य।

१०९. दकले न्हापां क्वा: मुना सफूया नां छु, मुंम्ह सु ?
क्वा: व कासा (१०७७)। पुण्यरत्न बज्राचार्य।

११०. दकले न्हापां पाक्षिक पौ 'पासा' गुबले, सुया सम्पादकत्वय् न्हिपौ जुया: पिहाँवल ?
नेपाल सम्वत १०७७ बछलाथ्व २९। कृष्णचन्द्र सिंह प्रधान।

१११. दकले न्हापां नेपालय् जूगु विश्व सम्मेलनया नां छु, गुबले जूगु ?
प्यक्क:गु (चतुर्थ) विश्व बौद्ध सम्मेलन।
नेपाल सम्बत १०७७ कछलाथ्व १२ वृहस्पतिबारनिसें ७ न्हु तक।

११२. दकले न्हापां नेपालय् जूगु लिपि प्रदर्शनीया नां छु, आयोजक सु?
अन्तरराष्ट्रिय लिपि प्रदर्शनी (१०७७)।
नेपाल भाषा पत्रिका (न्हिपौ)।
सूचं: थ्व प्रदर्शनी प्यक्क:गु विश्व वौद्ध सम्मेलनया लसताय्
नेपाल सम्वत १०७७ कछलाथ्व १३ शुक्रवार निसें ६ न्हु तक
सरस्वती सदन, येंय् जूगु खः।

११३. दकले न्हापां पिहांव:गु मिसा च्वमिया निबन्ध सफूया नां छु, च्वमि सु ?
मोतिमा: (१०७८)। मोतिलक्ष्मी उपासिका।

११४. दकले न्हापां पिहाँव:गु मिसा च्वमिया कविता मुना सफूया नां छु, च्वमि सु ?
मुखूस्वां (१०७८)। नारायणदेवी श्रेष्ठ।

११५. दकले न्हापां पिहाँव:गु अलंकार सम्वन्धी सफूया नां छु, च्वमि सु ?
शब्द रचना अलंकार (१०७८)। आदिवज्र बज्राचार्य।

११६. दकले न्हापां पिहाँव:गु लोक वाखं सफूया नां छु, च्वमि सु ?
नेपालया पुलाँ वाखं (१०७८)। करुणाकर वैद्य।

११७. दकले न्हापां 'भी' पत्रिका गुबले, सुया सम्पादकत्वय् पिहाँव:गु ?
नेपाल सम्वत १०७८ बछलाथ्व १। मोहन नारायण श्रेष्ठ।

११८. दकले न्हापां रेडियो नेपालं प्रसारण यागु नेपाल भाषाया कार्यक्रमया नां छु, गुबले ?
जीवन दबू। नेपाल सम्वत १०८० स।

११९. दकले न्हापां अन्तरकलेज नेपाल भाषा साहित्य सम्मेलन गुबले, सुनां न्यायेकूगु ?
नेपाल सम्बत १०८० (वि. सं. २०१६) पुष २–४ गते तक।
त्रिचन्द कलेज।

१२०. दकले न्हापां उपत्यकाव्यापि अन्तरहाइस्कूल नेपाल भाषा साहित्य सम्मेलन गुबले, सुनां न्यायेकूगु ?
नेपाल सम्वत १०८२ चउलाथ्व १५ निसें स्वन्हुतक।
शान्ति निकुञ्ज हाइस्कूल, भौक्यब, यें।

१२१. दकले न्हापाँ पिहाँवःगु मिसा च्वमिया बाखं सफूया नां छु, च्वमि सु?
किगः (१०८३)। पुष्पलता श्रेष्ठ,
मस्याङ्पाः (१०८३)। कुमारी प्रकाश प्रधान।

१२२. दकले न्हापां नेपाल लिपि पिहाँवःगु पौया नां छु, प्रकाशक सु ?
न्हूजः (१०८३)। ने. सं. १०८३ स्वायां पुन्हि। न्हूजः प्रकाशन।

१२३. दकले न्हापां कलेजं पिहाँवःगु दँपौया नां छु, सम्पादक प्रकाशक सु ?
जः (१०८३)। हितकरवीर सिंह कंसाकार। त्रिचन्द्र कलेज
ने. भा. सा. स. पाला।

१२४. दकले न्हापां पिहाँवःगु मल्लकालीन नाटक सफूया नां छु, सं. सु ?
जुजु जयप्रकाश मल्लया रत्नेश्वर प्रादुर्भाव (१०८४)।
प्रेमबहादुर कसाः।

१२५. दकले न्हापां पिहाँवःगु साहित्यिक निलापौया नां छु, सम्पादक सु ?
सितु (१०८४ दिला गुंला)। प्रेमबहादुर कंसकार।

१२६. दकले न्हापां रेडियो नेपालं नेपाल भाषाया समाचार लिकागु गुबले?
नेपाल सम्वत १०८५ स।

१२७. दकले न्हापां पिहाँवःगु न्हूचिनाखँ मुना सफूया नां छु, प्रकाशक सु ?
गाजलंदाःगु चा (१०८६) सकलें दँ प्रकाशन, ख्वप।

१२८. दकले न्हापां "साहित्यया मूलुखां" पिथंगु पत्रिकाया नां छु,
सम्पादक सु ?
ज्वला न्हायक (१०८७)। रोहिणीबहादुर कायस्थ।

१२९. दकले न्हापां पिहाँवःगु छम्ह जक मल्ल जुजुया म्ये मुना सफूया नां
छु, मुंम्ह सु ?
जुजु सिद्धिनरसिंह मल्लया म्ये पुचः (१०८९)। छत्रबहादुर कायस्थ

१३०. दकले न्हापां "पासा मुनां" पिथंगु पत्रिकाया नां छु, सम्पादक सु?
न्हसला (म्हिचापौ १०९१)। नातिवज्र बज्राचार्य।

१३१. दकले न्हापां रेडियो नेपालं लिकागु नेपाल भाषाया कार्यक्रमया
नां छु, गुबले ?
जीवन दबू। नेपाल सम्वत १०९१ स।

१३२. दकले न्हापां अन्तर माध्यमिक विद्यालय नेपाल भाषा न्ह्यसः लिसः कासा गुबले जूगु ?
नेपाल सम्वत १०९२ स ।

१३३. दकले न्हापां नेपाल भाषाया ख्याल कासा सुनां, गुबले न्ह्याकूगु ?
मुनासः यें । नेपाल सम्वत १०९३ ।

१३४. दकले न्हापां "पासा पुच" सोभियत संघं पिथंगु पत्रिकाया नां छु, सम्पादक सु ?
पलपसा (१०९३ म्हपूजा) । कृष्णभक्त श्रेष्ठ ।

१३५. दकले न्हापां न्हूदँ म्हपूजाया लसताय् सांस्कृतिक बाजा तया नगर परिक्रमा यानाः भितुना देछायेगु ज्या सुनां न्ह्याकूगु, गुबले ?
साहित्यया मूलुखा, यल । नेपाल सम्वत १०९४ न्हूदँ म्हपूजा कुन्हु ।

१३६. दकले न्हापां पिहाँवःगु बाखं समालोचना च्वसु मुना सफूया नां छु, मुंम्ह सु ?
बाखं– समालोचना (१०९५) । भरत सायमि ।

१३७. दकले न्हापां पिहाँवःगु "नेपाल सम्वत" सम्बन्धी सफूया नां छु, च्वमि सु ?
नेपाल सम्वत छगू अध्ययन (१०९६) । छत्रबहादुर कायस्थ ।

१३८. दकले न्हापां यल जिल्लाव्यापी नेपाल भाषा संगीत सम्मेलन गुबले, सुनां न्यायेकूगु ?
नेपाल सम्वत १०९६ । ललित अध्ययन गोष्ठी, तंगः, यल ।

१३९. दकले न्हापां पिहाँवःगु पुलांपि कविपिनिगु कविता मुना सफूया नां छु, मुंम्ह सु ?
नेपाल भाषाया प्राचीन काव्य व काव्यकार (१०९७) ।
छत्रबहादुर कायस्थ ।

१४०. दकले न्हापाँ "नेहरु पुरस्कार" पुरस्कृत जूम्ह नेपाःमिया नां छु, गुबले ?
तुलसीमेहर श्रेष्ठ, यल । नेपाल सम्वत १०९७ (सन् १९७७) ।

१४१. दकले न्हापां पिहाँवःगु ख्याल (प्याखं) सफूया नां छु, च्वमि सु ?
आः जितः नं तन तन दइवल (१०९७)। पद्मरत्न तुलाधर।
खःला मखुला ? (१०९७)। श्रीकृष्ण 'अणु'।

१४२. दकले न्हापां "साहित्य सिरपा" त्याकूगु सफूया नां छु, च्वमि सु ?
गजिगुलुया म्हगसय् पशुपतिनाथ १०९७। मदनमोहन मिश्र।

१४३. दकले न्हापां पिहाँवःगु भोमितय्गु जक निवन्ध मुना सफूया नां छु, मुंम्ह सु ?
भोमि निवन्ध (१०९८)। रामभक्त श्रेष्ठ।

१४४. दकले न्हापां पिहाँवःगु भाषिका सम्वन्धी सफूया नां छु, च्वमि सु ?
दोलखा भाषिकाया व छुं (१०९९)। इन्द्रमाली।

१४५. दकले न्हापां पिहाँवःगु 'ध्वाना सफू धलः' सफूया नां छु, च्वमि सु ?
नेपाल भाषाया ध्वाना सफूया धलः (१०९९)। कमलप्रकाश मल्ल।

१४६. दकले न्हापां "विराट नेपाल भाषा साहित्य सम्मेलन गुथि" पिहाँवःगु पत्रिकाया नां छु, सम्पादक सु ?
ह्याउँबाला (१०९९)। सुन्दर मधिकमि व त्रिरत्न शाक्य।

१४७. दकले न्हापां रेडियो नेपालं वालय् छकः थीथी भाषाया म्ये हायेका हःगु कार्यक्रमया नां छु, गुवले निसें ?
फुलवारी कार्यक्रम। नेपाल सम्वत १०९९ निसें।

१४८. दकले न्हापां यल जिल्ला व्यापि अन्तर पुस्तकालय नेपाल भाषा न्ह्यसः लिसः कासा गुवले, सुनां न्यायेकूगु ?
नेपाल सम्वत १०९९ स। आलोक पुस्तकालय, इखाछें, यल।

१४९. दकले न्हापां नेपाल भाषा च्वमिया किपाः तया पिकागु हुलाक टिकट सुयागु, ग्वगः धेवा वंगु, गुबलै पिथंगु ?
महाकवि सिद्धिदास महाजु। ३० स्वीगः धेवा।
ने. सं. ११०० (२०३७।१।१)।

१५०. दकले न्हापां न्यायेकूगु साहित्यिक जंक्व सुयागु, गुबले, सुनां ?
भाषाजवाः सिद्धिरत्न कसाः। ने. सं. ११०० यंलाथ्व ११ शनिबाः। च्वसापासा।

१५१. दकले न्हापां साहित्यिक जंक्वया लसताय् पिहाँव:गु सफूया नां छु, च्वमि सु ?

सिद्धिरत्न कसा व वय्क:या कृति (११००)। काशीनाथ तमोट।

१५२. दकले न्हापां य:मह्रि पुन्हिया लसताय् त्यछित्य: पवना मंका: दबू छें दयेकेगु ग्वसा: ग्व:म्ह सु, गुबले ?

नेपाल भाषा मंका खल:, यें (१०९९)। नेपाल सम्वत ११०० स।

१५३. दकले न्हापां पिहाँव:गु मचा उपन्यास सफूया नां छु, च्वमि सु ?

लक्ष्मी व सरस्वती (११०१)। गिरिजा प्रसाद जोशी।

१५४. दकले न्हापाँ पिहाँव:गु सचित्र बाखं सफूया नां छु, प्रकाशक सु ?

गुरुमापा (११०१)। पासा मुना, यें।

१५५. दकले न्हापां जूगु सफू ब्वज्याया नां छु, आयोजक सु ?

न्हापांगु नेपाल भाषाया सफू ब्वज्या (११०२)।

नेपाल भाषा मंका: खल:, यल।

१५६. दकले न्हापां पिहाँव:गु दर्शन सम्बन्धी सफूया नां छु च्वमि सु ?

छु भी धर्मया दे लें खःला ? (११०२)। ज्यानबहादुर नेवा।

१५७. दकले न्हापां पिहाँव:गु भाषा विज्ञान सम्बन्धी सफूया नां छु, च्वमि सु ?

नेपाल भाषा व भाषाविज्ञान (११०२)। डा. तेजरत्न कंसाकार।

१५८. दकले न्हापां हिन्दु विश्वविद्यालयं नेपाल भाषाय् डक्टरेट (विद्या वारिधि) याम्ह सु ?

नारायण बहादुर मानन्धर।

१५९. दकले न्हापां नेपाल भाषाय् डक्टरेट याम्ह विदेशी विदुषि सु ?
जर्मनया मय्जु उलरिके क्वालियवार।

१६०. दकले न्हापां त्रिभुवन विश्वविद्यालयं नेपाल भाषाय् डक्टरेट याम्ह सु ?

जनकलाल वैद्य। ने.भा. प्राचीन काव्यया सिर्जना प्रवृत्ति (११०५)।

१६१. दकले न्हापां त्रिभुवन विश्वविद्यालयं नेपाल भापाय् एम. ए. याम्ह सु ?

कृष्णसुन्दर मल्ल। इनाप वाःधौया सम्पादक।

१६२. दकले न्हापां नेपाल राष्ट्रिय विद्यापिठं नेपाल भाषाय् "साहित्य रत्न" याना दीपिं सु सु ?

कैलाशराम श्रेष्ठ, कुन्जबहादुर रंजितकार, पूर्णकाजी ताम्राकार, लक्ष्मीभक्त जोशी ।

१६३. दकले न्हापां मस्को रेडियों न्हूदँ म्हपूजाया भितुना देछाम्ह पत्रकार सु ?

राजमति वापौया सम्पादक: धर्मरत्न शाक्य ।

१६४. दकले न्हापां कम्प्यूटर सेट जुया नेपाल लिपिं पिहाँव:गु सफूया नां छु, च्वमि सु ?

नेपा:या प्रशिद्ध बज्राचार्यपिनिगु संक्षिप्त विवरण ।

पं. बद्रिरत्न बज्राचार्य ।

थ्व कम्प्यूटर सेटयाम्ह: समा कम्प्यूटर इन्टरनेशनल, न्हूसतक, यें ।

१६५. दकले न्हापां "वैकुण्ठ लाकौल सिरपा:" सुयात बिल ?

स्वयम्भूलाल श्रेष्ठ व प्रेमबहादुर कंसाकारयात ।(ने.सं. ११०३स)

१६६. दकले न्हापां "चैन लाकौल सिरपा:" सुयात बिल ?

मय्जु रुद्रलक्ष्मी श्रेष्ठ यात ।

१६७. दकले न्हापां "करुणाकर सिरपा:" सुयात बिल ?

गायक कलाकार भृगुराम श्रेष्ठ यात । ने. सं. ११०७ स ।

१६८. दकले न्हापां "मूर्तिमान सिरपा" सुयात बिल ?

'इनाप' वापौयात । ने. सं. ११०८ अनलाथ्व ६ शनिबा: कुन्हु ।

१६९. दकले न्हापां "चित्तधर सिरपा:" सुयात बिल ?

"विश्वभूमि" न्हिपौयात । ने. सं. ११०९ कौलाथ्व खिचापूजा कुन्हु ।

१७०. दकले न्हापां नेपाल भाषा परिषदं 'भाषाथुवा' उपाधि सुयात देछात?

भाजु अयोद्या प्रसाद प्रधान यात ।

ने. सं. ११०९ कौलाथ्व खिचापूजा कुन्हु ।

१७१. दकले न्हापां पिहाँव:गु नेवा: संस्कार व संस्कृतिया सफूया नां छु, च्वमि सु ?

नेवा: संस्कार संस्कृतिया ता:चा (११०९)। रत्नकाजी बज्राचार्य ।

१७२. दकले न्हापां "हेमराज सिरपाः" सुयात, गुवले बिल ?
नेपाल लिपि गुथि, यें यात । नेपाल सम्बत ११११ स ।

१७३. दकले न्हापां "हेमराज ह्पाः" सुयात, गुवले बिल ?
शंकरमान राजवंशी यात । नेपाल सम्वत ११११ स ।

नेपाःया प्रमुख राजमार्गतयेगु नां

यें (काठमाडौं) – वीरगंज = त्रिभुवन राजपथ
विराटनगर – धरान सडक = भक्ति राजमार्ग
जनकपुर – माडी सडक = अमरसिंह पथ
यें (काठमाडौं) – पोखरा = पृथ्वी राजमार्ग
पोखरा – सुनौली सडक = सिद्धार्थ राजपथ
यें (काठमाडौं) – कोदारी = अरनिको राजमार्ग
कोह्लपुर – सुर्खेत = रत्न राजमार्ग
काकरभिट्टा – बनवासा (महेन्द्रनगर) = महेन्द्र राजमार्ग
चारआली – इलाम, फिदिम, ताप्लेजुङ = मेची राजमार्ग
धरान – खाँदवारी = कोशी राजमार्ग
मिर्चैया – सल्लेरी = सगरमाथा राजमार्ग
अमेलिया – सल्यान = राप्ती राजमार्ग
नेपालगंज – जुम्ला = कर्णाली राजमार्ग
फिक्कल – पशुपति नगर = पशुपति राजमार्ग ।

गुबले ?

[झीगु नखः चखः, जात्रा, पर्व, मेला आदि]

१. नेपाल सम्वतया न्हूदँ हिलिगु दि गुबले ?
-कछलाथ्व (कार्तिक शुक्ल) १ पारु।

२. मखाष्टमी गुबले ? -कछलाथ्व (कार्तिक शुक्ल) ८ अष्टमी।

३. सत्य युगादि गुबले ? -कछलाथ्व (कार्तिक शुक्ल) ९ नवमी।

४. सकिमना पुन्हि गुबले ? -कछलाथ्व (कार्तिक शुक्ल) १५ पुन्हि।

५. थक्वाः महालक्ष्मी जात्रा गुबले ? -कछलागा (मार्ग कृष्ण) १ पारु

६. गोल, गुह्येश्वरी जात्रा गुबले ? -कछलागा (मार्ग कृष्ण) १० दशमी

७. बाला हुवनेगु गुबले ? -कछलागा (मार्ग कृष्ण) १४ चतुर्दशी।

८. जनकपुर विवाह पञ्चमी मेला गुबले ?
-थिलाथ्व (मार्ग शुक्ल) ५ पंचमी।

९. पांगा वैष्णवी जात्रा गुबले ? -थिलाथ्व (मार्ग शुक्ल) ९ नवमी।

१०. कीपू इन्द्रायणी जात्रा गुबले ? -थिलाथ्व (मार्ग शुक्ल) १० दशमी

११. योमरि पुन्हि गुबले ? -थिलाथ्व (मार्ग शुक्ल) १५ थिला पुन्हि।

१२. दत्तात्रेय जयन्ती गुबले ? -थिलाथ्व (मार्गशुक्ल) १५ थिला पुन्हि

१३. दिशि पूजा गुबले ? -थिलागा (पौष कृष्ण) १० दशमी।

१४. जनबाहाःद्यः न्हवं गुबले -पोहेलाथ्व (पौष शुक्ल) ८ अष्टमी।

१५. बुटौल त्रिवेणी मेला गुबले ? -पोहेलागा (माघ कृष्ण) ३० औंसी

१६. वल्लभ जयन्ती गुबले ? -सिलाथ्व (माघ शुक्ल) १ पारु।

१७. लेले सरस्वती कुण्ड मेला गुबले ?

–सिलाथ्व (माघ शुक्ल) ५ पञ्चमी ।

१८. श्रीपञ्चमी मेला गुबले ? -सिलाथ्व (माघ शुक्ल) ५ पञ्चमी ।

१९. घ्यःचाकु संल्हु नखः गुबले ? –माघ १ गते, मकर संक्रान्ति ।

२०. शहीद दिवस गुबले ? –माघ १६ गते ।

२१. वटु माघ जात्रा गुबले ? –सिलाथ्व (माघ शुक्ल) ११ एकादशी ।

२२. महाशिवरात्री पर्व गुबले ?

–सिलागा (फागुन कृष्ण) १३ त्रयोदशी ।

२३. द्वापर युगादि गुबले ? –सिलागा (फागुन कृष्ण) ३० औंसी ।

२४. प्रजातन्त्र दिवस गुबले ? –फागुन ७ गते ।

२५. होलि (फागु) पुन्हि गुबले ?

–चिलाथ्व (फागुन शुक्ल) १५ पुन्हि ।

२६. नाला करुणामय न्हवं गुबले ? –चिलागा (चैत्र कृष्ण) ३ तृतीया

२७. पाहाँचह्रे नखः गुबले ? –चिलागा (चैत्र कृष्ण) १३ त्रयोदशी ।

२८. सलयाः (घोडाजात्रा) गुबले ?

–चिलागा (चैत्र कृष्ण) १४ चतुर्दशी ।

२९. चोबाहाः द्यः न्हवं गुबले ? –चउलाथ्व (चैत्र शुक्ल) १ पारु ।

३०. मत्स्य जयन्ती गुबले ? –चउलाथ्व (चैत्र शुक्ल) ३ तृतीया ।

३१. जनबाहाःद्यःया रथ जात्रा गुबले ?

–चउलाथ्व (चैत्र शुक्ल) ८ अष्टमी निसें ।

३२. राम जयन्ती गुबले ? –चउलाथ्व (चैत्र शुक्ल) ९ नवमी ।

३३. वादे बज्रबाराही जात्रा गुबले ?

–चउलाथ्व (चैत्र शुक्ल) १४ चतुर्दशी ।

३४. बालाजु मेला गुबले ? –चउलाथ्व (चैत्र शुक्ल) १५ पुन्हि ।

३५. टिका भैरव जात्रा गुबले ? " " "

३६. बुंगद्यः न्हवं गुबले ? –चउलागा (वैशाख कृष्ण) १ पारु ।

३७. विशालनगर वैष्णवी जात्रा गुबले ?

–चउलागा (वैशाख कृष्ण) १ पारु ।

३८. सांखु बज्रजोगीनी जात्रा गुबले ?

—चउलागा (वैशाख कृष्ण) ३ तृतीया ।

३९. ख्वपया भद्रकाली, भैरव जात्रा गुबले ?

—चउलागा (वैशाख कृष्ण) ३ तृतीया ।

४०. ख्वपया बिस्का: जात्रा गुबले ? —वैशाख १ गते ।

४१. चांगु नारायं: जात्रा गुबले ?

—चउलागा (वैशाख कृष्ण) ३० औंसी ।

४२. मांया ख्वा: स्वयेगु दिं गुबले ? " " "

४३. बुंगद्य: रथय् तइगु दिं गुबले ? —बछलाथ्व (वैशाख शुक्ल) १ पारु ।

४४. परशुराम जयन्ती गुबले ?

—बछलाथ्व (वैशाख शुक्ल) २ द्वितीया ।

४५. त्रेता युगादि गुबले ? —बछलाथ्व (वैशाख शुक्ल) ३ तृतीया ।

४६. अक्षय तृतीया पर्व गुबले ? " " "

४७. लुँभु महालक्ष्मी, भैरव जात्रा गुबले ?

—बछलाथ्व (वैशाख शुक्ल) ३ तृतीया ।

४८. बुंगद्य: जात्रा गुबले निसें ? " " ४ चौथी ।

४९. शंकराचार्य जयन्ती गुबले ? " " ५ पंचमी ।

५०. सीता जयन्ती गुबले ? " " ८ अष्टमी ।

५१. नरसिंह जयन्ती गुबले ? " " १४ चतुर्दशी ।

५२. बुद्ध जयन्ती गुबले ? " " १५ पुन्हि ।

५३. बनेपा चण्डेश्वरी जात्रा गुबले ?

—बछलाथ्व (वैशाख शुक्ल) १५ पुन्हि ।

५४. थिमि बालकुमारी जात्रा गुबले ? —वैशाख २ गते ।

५५. सिथी नख: गुबले ? —तछलाथ्व (ज्येष्ठ शुक्ल) ६ षष्ठी ।

५६. ख्वप चंदी जात्रा गुबले ? " " "

५७. पनौती मेला गुबले ? —तछलाथ्व (जेष्ठ शुक्ल) ३० औंसी ।

५८. देवपत्तन त्रिशुली जात्रा गुबले ?

—तछलागा (आषाढ कृष्ण) ८ अष्टमी ।

५९. नक्वा दिशी नख: गुवले ?

–तछलागा (आषाढ कृष्ण) १० दशमी ।

६०. देवपत्तन गंगामाइ जात्रा गुबले ?

–दिलाथ्व (आषाढ शुक्ल) ७ सप्तमी ।

६१. गुरु पूजा, व्यास पूजा गुबले ?

–दिलाथ्व (आषाढ शुक्ल) १५ पुन्हि ।

६२. गथामुग: चह्रे नख: गुबले ?

–दिलागा (श्रावण कृष्ण) १४ चतुर्दशी ।

६३. गुंला धर्म शुरु दि गुबले ? –गुंलाथ्व (श्रावण शुक्ल) १ पारु ।

६४. वराह जयन्ती गुबले ? –गुंलाथ्व (श्रावण शुक्ल) ४ चौथी ।

६५. नाग पञ्चमी पर्व गुवले ? –गुंलाथ्व (श्रावण शुक्ल) ५ पंचमी ।

६६. यल नागदह मेला गुबले ? " " "

६७. कल्कि जयन्ती गुवले ? – गुंलाथ्व (श्रावण शुक्ल) ६ षष्ठी ।

६८. यल पञ्चदां गुवले ? –गुंलाथ्व (श्रावण शुक्ल) ८ अष्टमी ।

६९. यल कुम्भेश्वर मेला गुबले ? –गुंलाथ्व (श्रावण शुक्ल) १५ पुन्हि

७०. गोसाईकुण्ड मेला गुबले ? " " "

७१. साया: (गाइजात्रा) गुवले ? –गुंला (भाद्रकृष्ण) १ पारु ।

७२. यल मतया: गुबले ? –गुंलागा (भाद्र कृष्ण) २ द्वितीया ।

७३. कृष्णाष्टमी गुबले ? –गुंलागा (भाद्र कृष्ण) ८ अष्टमी ।

७४. यल भिद्य: जात्रा गुबले ? –गुंलागा (भाद्र कृष्ण) ९ नवमी ।

७५. यें पञ्चदां गुबले ? –गुंलागा (भाद्र कृष्ण) १४ जुग चह्रे ।

७६. वौया ख्वा: स्वयेगु दि गुबले ? –गुंलागा (भाद्र कृष्ण) ३० औंसी

७७. कीपूया बाघ भैरव जात्रा गुवले ? –भाद्र १ गते ।

७८. गुंला धर्म क्वचाइगु दि गुबले ? –ञाँलाथ्व (भाद्र शुक्ल) १ पारु ।

७९. महाकवि सिद्धिदास बुदि गुबले ?

–ञाँलाथ्व (भाद्र शुक्ल) २ द्वितीया ।

८०. ख्वप मंगल कुण्ड मेला गुबले ? –ञाँलाथ्व (भाद्र कृष्ण) ७ सप्तमी

८१. कागेश्वर मेला गुवले ? –ञाँलाथ्व (भाद्र कृष्ण) ८ अष्टमी ।

८२. वामन जयन्ती गुबले ? –ञाँलाथ्व (भाद्र शुक्ल) १२ द्वादशी।

८३. यें कुमारी (रथ) जात्रा गुबले ?

–ञाँलाथ्व (भाद्र शुक्ल) १४ चतुर्दशी।

८४. ख्वप सिद्धिपोखरी मेला गुवले ?

–ञाँलाथ्व (भाद्र शुक्ल) १५ पुन्हि।

८५. यल पुंचली भुजा जात्रा गुवले ?

–ञालागा (आश्वीण कृष्ण) २ द्वितीया।

८६. यें कुमारी जात्रा नानीयाः गुवले ?

–ञालागा (आश्वीण कृष्ण) ३ तृतीया।

८७. फंपी हरि शंकर जात्रा गुबले ?

–ञालागा (आश्वीण कृष्ण) ११ एकादशी।

८८. कलि युगादि गुवले ? –ञालागा (आश्वीण कृष्ण) १३ त्रयोदशी।

८९. यें पचली भैरव जात्रा गुवले ?

–कौलाथ्व (आश्वीण शुक्ल) ५ पञ्चमी।

९०. बौद्ध जयन्ती गुबले ? –कौलाथ्व (आश्वीण शुक्ल) ९ नवमी।

९१. असं अन्नपूर्णा जात्रा गुवले ?

–कौलाथ्व (आश्वीण शुक्ल) ११ एकादशी।

९२. यें, असं चालं गुबले ? " " "

९३. धन्वन्तरी जयन्ती गुवले ?

–कौलागा (कार्तिक कृष्ण) १३ त्रयोदशी।

९४. को पूजा गुबले ? –कौलागा (कार्तिक कृष्ण) १३ त्रयोदशी।

९५. खिचा पूजा गुबले ? –कौलागा (कार्तिक कृष्ण) १४ चतुर्दशी।

९६. लक्ष्मी पूजा गुवले ? –कौलागा (कार्तिक कृष्ण) ३० औंसी।

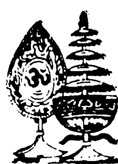
नेपाल सम्वत ११११३ दँ क्यनिगु न्हूदँया लसताय्

सकल नेपाःमिपिंत 'भिंतुना' देछाया।

नापं, न्हूदँया लसताय् मूलुखां पिहां वइगु

'ज्वला न्हायकं' पत्रिका

छगू छगू न्याना ग्वहालि याना दिसँ।

साहित्यया मूलुखा

शहीद शुक्रमार्ग, बखुंबाहाः, यल

नां छु ?

१. छगू

१. छगू संसारया नां छु ? — १. ब्रह्माण्ड ।

२. छगू रूद्राक्षया नां छु ? — १. एकमुखी रूद्राक्ष ।

३. छपु दन्तया नां छु ? — १. एकदन्त (गणेद्यः) ।

४. छगू तालया नां छु ? — १. एकताल (वाद्य)

२. निगू

१. निगू पक्षया नां छु ? — १. गा (कृष्णपक्ष) २. थ्व (शुक्लपक्ष) ।

२. निगू काया नां छु ? — १. च्वका २. प्वका ।

३. निगू ग्रहणया नां छु ? — १. सूर्यग्रहण २. चन्द्रग्रहण ।

४. निपाः ल्हाःया नां छु ? — १. जव ल्हाः (जःपा ल्हाः) २. खवल्हाः (खःपाल्हाः) ।

५. निम्ह वौद्ध तन्त्र शक्तिया नां छु ? — १. कालचक्र २. चक्रसंबर ।

६. निगू शक्ति रूपया नां छु ? — २. स्थूल २. सूक्ष्म ।

७. निगू ऐन संबतसरया नां छु ? — १. उत्तरायण २. दक्षिणायण ।

३. स्वंगू (त्रि)

१. त्रिलोकया नां छु ? — १. सर्गः २. पृथ्वी ३. पाताः ।

२. त्रिरत्नया नां छु ? — १. बुद्ध २. धर्म ३. संघ ।

३. त्रिमूर्तिया नां छु ? — १. ब्रह्मा २. विष्णु ३. महेश्वर ।

४. त्रिपिटकया नां छु ? — १. सूत्र २. विनय ३. अभिधर्म ।

५. त्रिशक्तिया नां छ ? १. प्रभुशक्ति २. मन्त्रशक्ति ३. उत्साह शक्ति।

६. स्वंगू बुद्ध दर्शनया नां छु ? १. शील २. समाधि ३. प्रज्ञा।

७. स्वंगू जैन दर्शनया नां छु ? १. सम्यक दर्शन २. सम्यक ज्ञान ३. सम्यक चरित्र।

८. स्वंगू वैदिक दर्शनया नां छु ? १. सत्यं २. शिवं ३. सुन्दरं

९. स्वंगू ललित कलाया नां छु ? १. मूर्तिकला २. वास्तुकला ३. चित्र कला।

१०. त्रिफलाया नां छु ? १. हर्रो (हलः) २. वर्रो ३. अमला (अम्बः)।

४. प्यंगू (चतुर्थ)

१. प्यम्ह शहीदया नां छु ? १. शुक्रराज शास्त्री २. धर्मभक्त माथेमा ३. दशरथ चन्द ४. गंगालाल श्रेष्ठ।

२. प्यंगू युगया नां छु ? १. सत्य युग २. त्रेता युग ३. द्वापर युग ४. कलियुग।

३. प्यंम्ह नारांद्यःया नां छु ? १. इचंगु २. सक्वचंगु ३. विसंखु ४. फंपि

४. प्यंगू धामया नां छु ? १. बद्रि २. केदार ३. द्वारिका ४. जगन्नाथ।

५. प्यंगू तीर्थया नां छु ? १. लुम्बिनी २. सारनाथ ३. बुद्धगया ४. कुशीनगर।

६. प्यंगू थूरया नां छु ? १. त्यता थूर २. पूचो थूर ३. ईबही थूर ४. लगंथूर।

७. प्यम्ह जोगिनीया नां छु ? १. वज्रजोगिनी २. खड्ग जोगिनी ३. विद्याधारी ४. गुहेश्वरी।

८. प्यंगू द्वंया नां छु ? १. पतुकद्वं २. गुइतद्वं ३. जगातद्वं (भतपोल) ४. बागलद्वं (चाकुपात)।

९. प्यंगू च्वया नां छु ? १. धिलाच्व २. सिपूच्व ३. फूच्व ४. जामाच्व।

१०. प्यंगू वेदया नां छु ? १. सामवेद २. ऋग्वेद ३. यजुर्वेद ४. अथर्ववेद।

११. प्यंगू उपवेदया नां छु ? १. धनुर्वेद २. आयुर्वेद ३. गान्धर्ववेद ४. अर्थवेद।

१२. प्यंगू दिशाया नां छु ? १. वंता (पूर्व) २. यौता (पश्चिम) ३. यँता (उत्तर) ४. येता (दक्षिण) ।

१३. प्यम्ह गणेद्या नां छु ? १. चन्द्र विनायक २. सूर्य विनायक ३. अशोक विनायक २. जल विनायक ।

१४. प्यम्ह भगवतीया नां छु ? १. पलाञ्चोक भगवती २. नाला भगवती ३. शोभा भगवती ४. नंसा भगवती ।

१५. प्यम्ह करूणामयया नां छु ? १. बुंगद्य: (पद्मपाणी लोकेश्वर) २. च्ववाहा:द्य: (आनन्दादी लोकेश्वर) ३. नाला करूणामय (श्रृष्टिकान्ता लोकेश्वर) ४. जनबाहा:द्य: (आर्यावलोकेश्वर) ।

१६. प्यंगू दहया नां छु ? १. तौदह २. यंकी दह ३. मणिचू दह ४. कटुवाल दह ।

१७. प्यंगू भंज्याङ्गया नां छु ? १. सांगा २. न्याग माने ३. पाते ४. चन्द्रागिरि ।

१८. प्यम्ह कुमारीया नां छु ? १. क्वा:छें वालकुमारी २. ठिमी वालकुमारी ३. मपति वालकुमारी ४. दोल वालकुमारी ।

१९. प्यम्ह कालीया नां छु ? १. गुह्यकाली २. वत्सला ३. दक्षिणकाली ४. महाकाली (कालिञ्चोक)

२०. प्यम्ह वाराहीया नां छु ? १. श्वेत वाराही २. निल वाराही ३. वज्र वाराही ४. धंतिल वाराही ।

२१. प्यम्ह महालक्ष्मीया नां छु ? १. बोडे महालक्ष्मी २. लुँभु महालक्ष्मी ३. थ:छें महालक्ष्मी (यल) ४. खोकना महालक्ष्मी ।

२२. प्यम्ह वैष्णवीया नां छु ? १. यप्पा वैष्णवी २. नद: वैष्णवी ३. बलखु वैष्णवी ४. भाजंगा वैष्णवी ।

२३. प्यंगू महाभूतया नां छु ? १. पृथ्वी २. तेज ३. जल ४. वायु ।

२४. प्यंगू नेपा:गा:या तीर्थया नां छु ? १. वागमती २. विष्णुमती ३. मनमती ४ रूद्रमती ।

२५. प्यंगू नेपा:गा:या खूया नां छु ? १. प्रभावती २. हनूमती ३. दानामती ४. इक्षुमती

२६. उलूक मुनिया प्यंगू नां छु ? १. कणाद २. कणभक्ष ३. कणभूक ४. काश्यप ।

२७. प्यंगू आश्रमया नां छु ? १. ब्रम्हचर्य २. गृहस्थ ३. वानप्रस्थ ४. संन्यास ।

२८. प्यंगू वर्णया नां छु ? १. ब्राम्हण २. क्षेत्री ३. वैश्य ४. शुद्र ।

२९. प्यंग: थांया नां छु ? १. पं. निष्ठानन्द वज्राचार्य २. महाकवि सिद्धिदास अमात्य ३. माष्टर जगत सुन्दर मल्ल ४. कवि योगवीर सिंह ।

३०. प्यम्ह भिंद्‌य:या नां छु ? १. मंग: भिंद्‌य: २. च्यास: भिंद्‌य: ३. नुग: भिंद्‌य: ४. छाय्‌वाहा: भिंद्‌य: ।

५. न्यागू (पञ्चम)

१. पञ्चध्यानी बुद्धया नां छु ? १. वैरोचन २. अक्षोभ्य ३. रत्न संभव ३. अभिताभ ५. अमोघसिद्धि ।

२. पञ्चध्यानी बुद्ध शक्तिया नां छु ? १. वज्रधातिश्वरी २. लोचना ३. मामकी ४. पाण्डरा ५. तारा ।

३. पञ्चध्यानी बुद्धया काय्‌विनिगु नां छु ? १. समन्त भद्र २. वज्रपाणि ३. रत्नपाणि ४. पद्मपाणि ५. विश्वपाणि ।

४. पञ्चकन्याया नां छु ? १. अहिल्या २. तारा ३. मन्दोदरी ४. कुन्ती ५. द्रौपदी ।

५. पञ्चामृतया नां छु ? १. साध्य: २. सादुरु ३. साधौ ४. साख: ५. कस्ति ।

६. पञ्चरंगया नां छु ? १. तुयुगु २. वचूगु ३. म्हासुगु ४. ह्याउँगु ५. वाउँगु ।

७. पञ्चतत्वया नां छु ? १. ल: २. फय् ३. ज: ४. सर्ग: ५. पृथ्वी ।

८. पञ्च गम्यया नां छु ? १. साध्य: २. सादुरु ३. साधौ ४. साच्व ५. साखि ।

९. पञ्च मृत (चा) या नां छु ? १. कंचा २. पंचा ३. सियुचा ४. ताकुचा ५. वंचा ।

१०. पञ्च रत्नया नां छु ? १. लुँ २. वहः ३. सिजः ४. नं ५. लि ।

११. पञ्च पल्लवया नां छु ? १. वंगलसिहः २. वरमाया हः ३. अंमाया हः ४. पँयपला हः ५. पिलाय्शिच्व ।

१२. पञ्च शिव मूर्तिया नां छु ? १. इशान २. अघोर ३. वामदेव ४. तत्पुरुष ५. सद्योजात ।

१३. पञ्च वलिया नां छु ? १. म्ये २. फै ३. दुगु ४. हँय् ५. ङा ।

१४. न्यागु वैदिक साम्प्रदायया नां छु ? १. शैव २. वैष्णव ३. शक्ति (शाक्त) ४. सौर्य ५. गणपात्य ।

१५. न्यागू क्लेशया नां छु ? १. अविद्या २. अस्मिता ३. राग ४. द्वेष ५. अभिनिमेष ।

१६. पञ्च बाजाया नां छु ? १. टचाम्पोः २. सनै ३. दमाह ४. ढोलक ५. झ्याली ।

१७. पञ्च पकवानया नां छु ? १. पुरी २. लड्डु ३. खजुरी ४. जुलेबी ५. प्यारा ।

१८. पञ्च कूटया नां छु ? १. सुदर्शनकूट २. चित्रकूट ३. कालकूट ४. गन्धमादनकूट ५. कैलाशकूट ।

६. खुगू

१. खुगू वैदिक दर्शनया नां छु ? १. वैशाषिक दर्शन २. न्याय दर्शन ३. योग दर्शन ४. मीमांशा दर्शन ५. सांख्य दर्शन ६. वेदान्त दर्शन ।

२. खुगू पारमिताया नां छु ? १. दान पारमिता २. शील पारमिता ३. क्षान्ति पारमिता ४. वीर्य पारमिता ५. ध्यान पारमिता ६. प्रज्ञा पारमिता ।

३. खुम्ह मातृकाया नां छु ? १. गौरी २. पद्मा ३. शची ४. मेघा ५. सावित्री ६. जयाविजया ।

४. खुम्ह ध्यानी बुद्धया नां छु ? १. वैरोचन २. अक्षोभ्य ३. रत्न संभव ४. अमिताभ ५. अमोघसिद्धि ६. वज्रसत्व ।

५. खुम्ह ध्यानी शक्तिया नां छु ? १. वज्र घातिश्वरी २. लोचना ३. मामकी ४. पाण्डरा ५. तारा ६. वज्र सत्वात्मिका ।

६. खुम्ह वोधिसत्वया नां छु ? १. समन्त भद्र २. वज्रपाणि ३. रत्नपाणि ४. पद्मपाणि ५. विश्वपाणि ६. घण्टापाणि ।

७. खुग् रागया नां छु ? १. काम २. क्रोध ३. लोभ ४. मोह ५. इर्ष्या ६. द्वेष ।

८. खुग् ऋतुया नां छु ? १. वसन्त (चैत-वैशाख) २. ग्रीष्म (जेठ-असार) ३. वर्षा (श्रावण-भाद्र) ४. शरद (आश्विन-कार्तिक) ५. शीशीर (मंसीर-पुष) ६. हेमन्त (माघ-फागुन) ।

९. खुग् मूवेदांशया नां छु ? १. शिक्षा २. छन्द ३. व्याकरण ४. निरुक्ति ५. कल्प ६. ज्योतिष ।

७. न्हय्गू (सप्त)

१. सप्त मातृकाया नां छु ? १. ब्रह्मायणी २. माहेश्वरी ३. कुमारी ४. नारायणी (वैष्णवी) ५. वाराही ६. इन्द्रायणी ७. चामुण्दा ।

२. सप्त ऋषिया नां छु ? १. काश्यप २. वशिश्ठ ३. अत्री ४. जगदानी ५. भारद्वाज ६. गौतम ७. अंगीरा ।

३. न्हय्गू वारया नां छु ? १. आदित्यवार २. सोमवार ३. मंगलवार (अंगार) ४. बुद्धवार ५. बृहस्पतिवार ६. शुक्रवार ७. शनिश्चरवार ।

४. सप्तकोशीया नां छु ? १. तमोर २. अरूण ३. दूधकोशी ४. लिखु ५. तामाकोशी ६. सुनकोशी ७. इन्द्रावती ।

५. सप्त गण्डकीया नां छु ? १. काली गण्डकी २. त्रिशुली ३. बुढी गण्डकी ४. मर्स्याङ्दी ५. दरौदी ६. मादी ७. सेती ।

६. सप्त मानव बुद्धया नां छु ? १. विपश्वी २. शिखी ३. विश्वभू ४. ककुच्छन्द ५. कनकमुनि ६. कश्यप ७. शाक्य सिंह (गौतमबुद्ध)

७. सप्त मानव बुद्ध शक्तिया नां छु ? १. विपश्यन्ती २. शिखामालिनी ३. विश्वधरा ४. ककुद्मती ५. कंठ मालिनी ६. महीधरा ७. यशोधरा ।

८. सप्त बुद्धया काय्‌पिनिगु नां छु ? १. वोधिसत्व २. महामति

३. रत्नधर ४. आकाशभक्त ५. शक मंगल ६. कनकराज ७. धर्मकर ८. आनन्द ।

९. सप्त पातालया नां छु ? १. अतल २. वितल ३. सुतल ४. तलातल ५. रसातल ६. महातल ७. पाताल ।

१०. न्हय्गू ताण्डव नृत्यया नां छु ? १. आनन्द ताण्डव २. सन्ध्या ताण्डव ३. कालिका ताण्डव ४. त्रिपुर ताण्डव ५. गौरी ताण्डव ६. संहार ताण्डव ७. उमा ताण्डव ।

११. न्हय्गू नौबाजास थाइगु तालया नां छु ? १. एकताल २. चोताल ३. जतिताल ४. प्रताल ५. ब्रह्मताल ६. गन्धताल ७. परिमाताल ।

८. च्यागू (अष्ट)

१. अष्ट चिरंजिवीया नां छु ? १. अश्वत्थामा २. बलि ३. व्यास ४. हनुमान ५. विभीषण ६. कृपाचार्य ७. परशुराम ८. मार्कण्डेय ।

२. अष्ट मंगलया नां छु ? १. श्रीवत्स २. पुण्डरिक (पलेस्वां) ३. ध्वजा ४. कलश ५. च्वामो (चमर) ६. मत्स्ययुग्म (जोडा) ७. छत्र ८. शंख ।

३. अष्ट मातृकाया नां छु ? १. ब्रह्मायणी २. माहेश्वरी ३. कौमारी ४. वैष्णवी ५. वाराही ६. इन्द्रायणी ७. चामुन्द्रा ८. महालक्ष्मी ।

४. अष्ट दिक्पालया नां छु ? १. इन्द्र २. अग्नि ३. यम ४. नैऋत ५. वरुण ६. मरुत ७. कुवेर ८. ईशः ।

५. अष्ट कुमारीया नां छु ? १. कुमारी २. त्रिमूर्ति ३. कल्याणी ४. रोहिणी ५. कालिका ६. शम्भवी ७. दुर्गा ८. चण्डिका । [२ दँ निसें ९ दँ तक]

६. अष्ट अग्निया नां छु ? १. रूद्र २. शर्व ३. पशुपति ४. उग्र ५. अशति ६. भव ७. महान ८. देवः ।

७. अष्ट शिवमूर्तिया नां छु ? १. सूर्य २. जल ३. पृथ्वी ४. अग्नि ५. वायु ६. आकाश ७. दीक्षित ८. सोम ।

८. अष्ट भैरवया नां छु ? १. असिताङ्ग भैरव २. रुरु भैरव ३. चण्ड भैरव ४. क्रोध भैरव ५. उन्मन्त भैरव ६. कपाल भैरव ७. भीष्म भैरव ८. संहार भैरव ।

९. अष्ट वैंतरागया नां छु ? १. मणि लिङ्गेश्वर २. फणिकेश्वर ३. विक्रमेश्वर ४. गन्धेश्वर ५. कुम्भेश्वर (सर्वेश्वर) ६. कीलेश्वर ८. गर्तेश्वर ।

१०. अष्ट वैदिक पर्वतया नां छु ? सुमेरू पर्वत २. गन्धमादन पर्वत ३. कैलाश पर्वत ४. त्रिकुट पर्वत ५. चित्रकुट पर्वत ६. चन्द्रकुट पर्वत ७. चन्द्रात पर्वत ८. हिमालय पर्वत ।

११. अष्टांगिक मार्गया नां छु ? १. सम्यक दृष्टि २. सम्यक संकल्प ३. सम्यक वचन ४. सम्यक कर्म ५. सम्यक जीविका ६. सम्यक व्यायाम ७. सम्यक स्मृति ८. सम्यक समाधि ।

१२. च्यागू इहिपा (अष्ट विवाह) या नां छु ? १. ब्राम्ह २. दैव ३. आर्य ४. प्राजापत्य ५. आसुर ६. गान्धर्व ७. राक्षस ८. पैशाच ।

१३. च्यागू अपूर्व बस्तुया नां छु ? १. गौलोचन २. जव शंख ३. धोंया नेकू ४. एकमुखी रूद्राक्ष ५. प्यंगू चक्रया शालीग्राम ६. गजमोति ७. नागमणि ८. नरमणि ।

१४. च्याग: थांया नां छु ? १. पं. निष्ठानन्द वज्राचार्य २. महाकवि सिद्धिदास अमात्य ३. माष्टर जगत सुन्दर मल्ल ४. कवि योगवीर सिह ५. भाषाजवा: धर्मादित्य अर्माचार्य ६. शहीद शुक्रराज शास्त्री ७. भाषाजवा: धम्मालोक ८. साहित्य सुता् महाप्रज्ञा ।

१५. अष्टनागया नां छु ? १. अनन्त (शेषनाग) २. वासुकी ३. तक्षक ४. कर्कोटक ५. पद्म ६. महापद्म ७. शंखपाल ८. कुलिक ।

९. गुंगू (नवम्)

१. नव ग्रहया नां छु ? १. सूर्य २. चन्द्र ३. मंगल ४. बुध ५. बृहस्पति ६. शुक्र ७. शनि ८. राहु ९. केतु ।

२. नव रत्नया नां छु ? १. हिरा २. मोति ३. पन्ना ४. माणिक ५. भिपू ६. नीर ७. गोमेल ८. पुष्पराज ९. ल्हसुन ।

३. नव व्याकर्णया नां छु ?　　१. अष्ट साहस्रिका २. गण्डव्यूह ३. समाधिराज ४. दशभूमि ५. लंकावतार ६. सद्धर्म पुण्डरिका ७. गुह्य समाधि ८. ललित विस्तर ९. सुवर्ण प्रभा ।

४. नव रसया नां छु ?　　१. शृङ्गार रस २. वीर रस ३. विभत्स रस ४. भयानक रस ५. रौद्र रस ६. अद्भूत रस ७. करूण रस ८. हाँस्य रस ९. शान्त रस ।

५. गुता विवया नां छु ? १. हाकुम्बा २. हाकु हामो ३. स्वांवा ४. क्वलं ५. माय् ६. तछ्व ७. इका ८. पका ९. कयगु (चिग्वःगु) ।

६. नव नागया नां छु ?　　१. शेष नाग २. कर्कोटक नाग ३. वासुकी नाग ४. तक्षक नाग ५. शंखचूडा नाग ६. धर्मदत्त नाग ७. कालीनाग ८. कुलिक नाग ९. पद्मनाग ।

७. नव ग्रह मातृकाया नां छु ?　　१. वसुन्धरा २. वज्र विदारिणी ३. गणपति ४. उष्णीष विजय ५. पर्णशवरी ६. मारिची ७. ध्वजाग्र केशरी ८. ग्रह मातृका ९. प्रत्याङ्गिरा ।

८. नव दुर्गा पीठया नां छु ? १ गुह्येश्वरी २. वत्सलेश्वरी (बछलेश्वरी) ३. वज्रेश्वरी ४. भंकेश्वरी ५. भूवनेश्वरी ६. मंगलेश्वरी ६. कोटेश्वरी ८. राजराजेश्वरी ९. जय वागेश्वरी (जय चन्द्रेश्वरी) ।

९. नव पत्रिकाया नां छु ?　　१. जयन्ती (लवं) स्वांमा २. अपराजिता स्वांमा ३. धालेमाया कचा ४. केरामा ५. हलुमा ६. हाकु हलुमा ७. दुरू फकंमा ८. कुलेस्वां ९. वामा ।

१०. नवदुर्गा आगमया नां छु ? १. नीलकण्ठी २. क्षेमङ्करी ३. हरसिद्धि ४. रूद्रीश दुर्गा ५. वन दुर्गा ६. अग्नि दुर्गा ७. जय दुर्गा ८. विन्ध्यवासिनी दुर्गा ९. रुपमारी दुर्गा ।

११. नवदुर्गा सप्त शतीया नां छु ?　　१. शैलपुत्री २. ब्रह्माचारिणी

३. चन्द्रघण्टा ४. कुष्माण्ड ५. स्कन्दमाता ६. कात्यायनी ७. कालरात्री ८. महागौरी ९. सिद्धिदात्री ।

१२. नव गौरीया नां छु ? १. मुख निर्मालिका २. ज्येष्ठा ३. सौभाग्य ४. शृङ्गार ५. विशालाछी ६. ललिता ७. भवानी ८. मंगला ९. महालक्ष्मी ।

१३. नौबाजाया नां छु ? १. धिमे २. धा:(च्याग:) ३. दमोखिं(स्वंग:) ४. कौचाखिं ५. कान्ता डब डव (दमरू) ६. मग:खिं ७. नाय्खिं ८. ढोलक ९. संय्वाजा (ढाक्रेवाजा) ।

१०. झिगू (दशम्)

१. दशमहाविद्याया नां छु ? १. काली २. तारा ३. षोडसी ४. भुवनेश्वरी ५. भैरवी ६. छिन्नमस्ता ७. धूमावती ८. वंगलामुखी ९. मातंगी १०. सिद्धिलक्ष्मी (कमला) ।

२. दश अवतारया नां छु ? १. मत्स्य २. कक्ष ३. वराह ४. नरसिंह ५. वामन ६. परशुराम ७. राम ८. कृष्ण ९. बुद्ध १०. कल्कि (कलि) ।

३. दश इन्द्रियया नां छु ? १. मिखा २. न्हाय् ३. न्हाय्पं ४. छ्यँ ५. मे ६. ल्हा: ७. तुति ८. योनि (लिङ्ग) ९. वाक् १०. मलद्वार ।

४. झिगू दिशाया नां छु ? १. वंता (पूर्व) २. यौता (पश्चिम) ३. यंता (उत्तर) ४. येता (दक्षिण) ५. यैकुलि (वायुत्थकोण) ६. यँकुलि (इशान) ७. येकुलि (नैऋत्य) ८. चंकुलि (आग्नेय) ९. सर्ग: (आकाश) १०. पृथ्वी ।

५. झिगू महायान पारमिताया नां छु ? १. दान २. शील ३. क्षान्ति ४. वीर्य ५. ध्यान ६. प्रज्ञा ७. उल ८. उपाय ९. प्रविधि १०. ज्ञान

६. झिगू हीनयान पारमिताया नां छु ? १. दान २. शील ३. नैष्क्रम

४. प्रज्ञा ५. वीर्य ६. क्षान्ति ७. सत्य
८. संकल्प ९. मैत्री १०. उपेक्षा

७. भिगू मतया: पा: काइगु त्वा:या नां छु ? १. मंक: २. सौग:
३. ओकुबाहा: ४. चक्रवही ५. हौग: ६. इखालखु ७. बुबाहा:
८. नकबही ९. नागबाहा १० कोबाहा: ।

८. भिगू भूमिया नां छु ? १. प्रमुदिता २. विमला ३. प्रभाकरी
४. अर्चिखाता ५. सुदुजया ६. अभिमुखि ७. दूरगमा
८. अचला ९. साधुमती १०. धर्ममेधा ।

९. भिगू ज्ञानया नां छु ? १. दु:ख सत्यया ज्ञान २. समुदय सत्यया ज्ञान
३. निरोध सत्यया ज्ञान ४. मार्ग सत्यया ज्ञान
५. धर्मज्ञान ६. अन्वय ज्ञान ७. संवृति सत्यया ज्ञान
८. परिचित ज्ञान ९. आश्रव क्षय ज्ञान १०. अनुत्पाद ज्ञान ।

१०. दशांकुशया नां छु ? १ प्राणातिविरत (हिंसा मयायेगु) २. अदत्ता-
दानविरत (लाका, खुया मकायेगु) ३. काममिथ्याचार
विरत (व्यभिचार परस्त्री परपुरुष गमन मयायेगु)
४. मृषापाद विरत (फस खँ मल्हायेगु) ५. पैशुन्य विरत
(चुकुली मयायेगु) ६. पारुष्प विरत (छाक वचं मल्हायेगु)
७. संभिन्न प्रलाप विरत (व्यर्थगु गफ मयायेगु) ८. अभिध्या
विरत (कंकिगु वस्तु लोभ मयायेगु) ९. व्यापार विरत
(कतक स्यंकेगु विचा: मयायेगु) १०. मिथ्या दृष्टि विरत
(पाप, पुण्य मरु धका विचा: मयायेगु) ।

११. भिम्ह तोलं मातृकाया नां छु ? १. गौरी २. धनदा ३. नन्दा
४. मंगला ५. विमला ६. वला ७. गंगा
८. यमुना ९. धात्री १०. विधात्री ।

१२. भिम्ह दिकपालया नां छु ? १. इन्द्र २. अग्नि ३. यमराज
(चित्रगुप्त) ४. नैऋत्य ५. वरुण ६. वायु
७. कुवेर ८. इशान ९. ब्रह्माजी १०. अनन्त ।

११. झिछगू (एकाध)

१. एकाध रूद्रया नां छु ? १. अजैकपाद २. एकपाद ३. अहिर्बुध्न्य
४. विरूपाक्ष ५. रेवत ६. हर ७. वहुरुप ८. यम्वक
९. सुरेश्वर १०. जयन्त ११. अपराजित ।

१२. झिनिगू

१. झिनिगू राशिया नां छु ? १. मेष २. बृष ३. मिथुन ४. कर्कट
५. सिंह ६. कन्या ७. तुला ८. बृश्चिक
९. धनु १०. मकर ११. कुम्भ १२. मीन ।

२. झिनिगू लाया नां छु ? १. कछला २. थिला ३. पोहेला ४. सिल्ला
५. चिल्ला ६. चौला ७. बछला ८. तछला
९. दिल्ला १०. गुँला ११. यँला १२. कौला ।

३. झिनिगू पुन्हिया नां छु ? १. स्वांया पुन्हि २. ज्या पुन्हि ३. दिल्ला
(गुरू) पुन्हि ४. गुँपुन्हि ५. यंया पुन्हि ६. कति पुन्हि
७. सकिमना पुन्हि ८. थिला पुन्हि ९. मिला पुन्हि
१०. सि पुन्हि ११. होलि पुन्हि १२. ल्हुति (न्हत्रं) पुन्हि ।

४. झिनिगू चह्रेया नां छु ? १. माताति चह्रे २. सिथि चह्रे
३. दिला चह्रे ४. गथांमुग चह्रे ५. जुग चह्रे
६. नलासना चह्रे ७. स्वन्ति चह्रे ८. बाला चह्रे
९. दिसी चह्रे १०. लैंचह्रे ११. सिला चह्रे १२. पाँहा चह्रे ।

५. झिनिगू तीर्थया नां छु ? १. सोधन (पुण्य) तीर्थ २. शांत तीर्थ
३. शंकर तीर्थ ४. राज तीर्थ ५. मनोरथ तीर्थ ६. निर्मल तीर्थ
७. निधान तीर्थ ८. ज्ञान तीर्थ ९. चिंतामणि तीर्थ
१०. प्रमोद तीर्थ ११. सुलक्षण तीर्थ १२. जय तीर्थ ।

६. झिनिम्ह तीर्थ नागया नां छु ? १. तक्षक २. सोम सिखी ३. शंखपाल
४. सुरुप ५. कुलिक ६. अपलाल ७. नंद उपनंद
८. वासुकी ९. वरुण १०. पद्म ११. महापद्म १२. श्रीकान्त ।

७. झिनिगू द्यःप्याखंया नां छु ? १. लुंमह्रि अजिमा (यें) २. कंगः

अजिमा (यें) ३. न्यनमरु अजिमा (यें) ४. पचली भैरव (यें) ५. हरसिद्धि (जल, यल) ६. सि काली (खोकना, यल) ७. दक्षिणकाली (फंपि) ८. नवःद्य (हल्चो) ९ नवदुर्गा (ख्वप) १०. मनमय्जू (टोखा, फुसिख्यः) ११. बाघ भैरव (किपू) १२. गथुप्याखं (ठेचो, यल) ।

१४. झिप्यंगू

१. भिप्यंगू भूवनया नां छु ? १. भूर्लोक २. भूवर्लोक ३. जनलोक ४. तपोलोक ५. स्वर्लोक ६. महर्लोक ७. स्कण्डलोक (सत्य) ८. अतल ९. वित्तल १०. सुतल ११. तलातल १२. रसातल १३. महातल १४. पाताल ।

२. भिप्यंगू अञ्चलया नां छु ? १. मेची २. कोशी ३. सगरमाथा ४. जनकपुर ५. नारायणी ६. वागमती ७. गण्डकी ८. भेरी ९. धौलागिरी १०. लुम्विनी ११. राप्ती १२. कर्णाली १३. सेती १४. महाकाली ।

१५. झिन्यागू

१. भिन्यागू तिथिया नां छु ? १. पारु (प्रतिपदा) २. द्वितीया ३. तृतीया ४. चौथी ५. पंचमी ६. षष्ठी. ७. सप्तमी ८. अष्टमी ९. नवमी १०. दशमी ११. एकादशी १२. द्वादशी १३. त्रयोदशी १४. चतुर्दशी १५. पुन्हि | औंसी ।

१६. झिखुगू

१. भिखूम्ह कुमारीया नां छु ? १. सन्ध्या २. सरस्वती ३. त्रिधामूर्ति ४. कालिका ५. सुभागा ६. उमा ७. मालिनी ८. कुब्जा ९. काल सन्दर्मा १०. अपरामिता ११. रूद्राणी १२. भैरवी १३. महालक्ष्मी १४. पीठ नायिका १५. क्षेत्रजा १६. अम्बिका ।

२. भिखुगू महाजन पदया नां छु ? १. अंग २. मगध ३. काशी ४. कोशल ५. वृजि ६. मल्ल ७. चोग्दे ८. वत्स ९. कुरु १०. पंचाल ११. मत्स्य १२. शूरसेन १३. अशनक १४. अवन्ति १५. गान्धर १६. कम्पोज ।

१८. झिंच्यागू

१. झिंच्यागू पुराणया नां छु ? १. ब्रह्मपुराण २. पद्मपुराण
३. विष्णु पुराण ४. शिवपुराण ५. श्रीमद् भागवत ६. नारदपुराण
७. मार्कण्डेय पुराण ८. अग्निपुराण ९. भविष्यपुराण
१०. ब्रह्मवैवर्तपुराण ११. लिङ्गपुराण १२. वाराहपुराण
१३. स्कण्डपुराण १४. वामनपुराण १५. कुर्मपुराण
१६. नृसिंहपुराण १७. मत्स्यपुराण १८. ब्रम्हाण्ड पुराण

२२. नीनिगू

१. नीनिम्ह विष्णुया नां छु ? १. पुरुष २. वराह ३. नारद ४. नर
५. नारायण ६. कपिल ७. दत्तात्रेय ८. यज्ञ ९. ऋषभ
१०. पृथु ११. मत्स्य १२. कूर्म १३. धन्वन्तरी १४. नरसिंह
१५. वामन १६. परशुराम १७. वेदव्यास १८. राम १९. वलराम
२०. कृष्ण २१. बुद्ध २२. कल्कि (भागवत पुराणकथं) ।

२७. नीन्हयूगू

१. नीन्हयूगु नक्षत्रया नां छु ? १. अस्विनी २. भरिणी ३. कृतिका
४. रोहिणी ५. मृगशिरा ६. आर्द्रा ७. पुनर्वसु ८. तिष्य
९. अश्लेषा १०. मघा ११. पूर्व फाल्गुनी १२. उत्तर फाल्गुनी
१३. हस्ता १४. चित्रा १५. स्वाती १६. विशाखा १७. अनुराधा
१८. ज्येष्ठा १९. मूल २०. पूर्वषाढा २१. उत्तरषाढा
२२. श्रवण २३. धनेष्टा २४. शतविषा २५. पूर्वभाद्र
२६. उत्तरभाद्र २७. रेवती ।

संघ, संस्था

(भाषिक, साहित्यिक, सांस्कृतिक थीथी संघ, संस्थाया धलः)

१. नेपाल भाषा साहित्य मण्डल— ने. सं. १०४६ श्री पञ्चमी कुन्हु कलकत्ताय् नीस्वंगु थ्व संस्थाया संस्थापकः धर्म आदित्य धर्म्माचार्य खः।

२. धर्मोदय सभा— ने. सं. १०६५ कछलां सारनाथय् भिक्षु चन्द्रमणि महास्थविरया सभापतित्वय् नीस्वंगु खः। प्रजातन्त्र ल्यू (२००७ फागुन ७ गते लिपा) नेपाः दुत हल।

३. साहित्य सेवा खलः— ने. सं. १०७० स नीस्वंगु थ्व खलःया संस्थापकः पुण्यरत्न बज्राचार्य खः।

४. च्वसापासा— ने.सं. १०७० बछला थ्व १५ कुन्हु कलकत्ताय् नीस्वंगु थ्व संस्थाया संस्थापकः प्रेमबहादुर कंसकार खः। प्रजातन्त्र ल्यू (२००७ फागुन ७ गते लिपा) नेपाः दुत हल।

५. नेपाल भाषा परिषद— ने. सं. १०७१ सिलाथ्व १० कुन्हु नीस्वंगु थ्व संस्थाया प्रमुख संस्थापकः चित्तधर 'हृदय' खः।

६. थौंकन्हे प्रकाशन— ने. सं. १०७१ येंय् असं, त्यौड त्वालय् नीस्वंगु थ्व संस्थाया संस्थापक पुष्परत्न 'सागर', पूर्णकाजी ताम्राकार व रत्नमान सिंह खः।

७. नेपाल भाषा साहित्य मन्दिर— ने. सं. १०७३ स ख्वपय् नीस्वंगु थ्व संस्थाया संस्थापकः सूर्यबहादुर "पिवा" खः।

८. श्रेष्ठ प्रकाशन— ने. सं. १०७४ स यल, तापाहिति त्वालय् नीस्वंगु थ्व संस्थाया संस्थापकः स्वयम्भूलाल श्रेष्ठ खः।

९. नेपाल भाषा विकास मण्डल– नें. सं. १०७४ स यें, थाय्मरुइ नीस्वंगु थ्व संस्थाया संस्थापक: भगवतीप्रसाद श्रेष्ठ, तीर्थलाल नघ:भनी ख: ।

१०. नेपाल भाषा म्ये खल:– ने. सं. १०७४ स यें, थायमरुइ नीस्वंगु थ्व संस्थाया संस्थापक तीर्थलाल नघ:भनी ख: ।

११. साहित्यया मूलुखा– ने. सं. १०८२ स यल, वखुंबाहालय् नीस्वंगु थ्व संस्थाया संस्थापक छत्रबहादुर कायस्थ ख: ।

१२. विराट नेपाल भाषा साहित्य सम्मेलन गुथि– ने. सं. १०८२ स ख्वप, नासमना त्वालय् नीस्वंगु ख: ।

१३. पासापुच:– ने. सं. १०८३ स यें, असं क्वना त्वालय् नीस्वंगु ख: ।

१४. नेपाल भाषा साहित्य गोष्ठी– ने. सं. १०८४ स कलकत्ताय् नीस्वंगु थ्व गोष्ठीया संस्थापक चित्तधर 'हृदय' ख: ।

१५. पासा मुना– ने. सं. १०८५ स यें, असं भोताहितिइ नीस्वंगु थ्व संस्थाया संस्थापक, अध्यक्ष दवलकाजी तुलाधर ख: ।

१६. ल्याय्म्ह पुच: यें– ने. सं. १०९१ स यें, ज्याबहालय् नीस्वंगु थ्व संस्थाया संस्थापक: भूषण प्रसाद श्रेष्ठ ख: ।

१७. युवक बौद्ध मण्डल, नेपाल– ने. सं. १०९० श्रावण १७ गते यल, सुमंगल विहार, लुंखुसिइ नीस्वंगु थ्व संस्थाया संस्थापक, अध्यक्ष पवित्रबहादुर वज्राचार्य ख: ।

१८. लुमन्ति खल:– ने. सं. १०९४ स यें, प्यूखाय् नीस्वंगु थ्व खल:या संस्थापक, अध्यक्ष निरञ्जन रत्न शाक्य ख: ।

१९. देग, म्हिचा सफू– ने. सं. १०९७ स येंय् नीस्वंगु थ्व संस्थाया संस्थापक: भरत सा:मि ख ।

२०. थपू पुच:– ने. सं. १०९७ स यल, न:त्वालय् नीस्वंगु थ्व संस्थाया संस्थापक: भरत गुभाजु ख: ।

२१. नेपाल भाषा मंका: खल:, यें– ने. सं. १०९९ गुंलागा ३ कुन्हु नीस्वंगु थ्व खल:या संस्थापक, अध्यक्ष पद्मरत्न तुलाधर ख: ।

२२. नेपाल भाषा मंका: खल:, यल– ने. सं. ११०० मार्ग ९ गते कुन्हु यल, बखुंवहा:या श्री शान्ति विद्याश्रमय् नीस्वंगु थ्व संस्थाया संस्थापक, अध्यक्ष छत्रबहादुर कायस्थ ख: ।

२३. नेपाल भाषा खल:, वीरगंज– ने. सं. ११०० चौलागा ५ कुन्हु ।

२४. नेपाल भाषा खल:, हेटौंडा– ने. सं. ११०० गुंलाथ्व ११ कुन्हु ।

२५. नेपाल लिपि गुथि– ने. सं. ११०१ कछलाथ्व १० कुन्हु येंय्, नीस्वंगु थ्व संस्थाया संस्थापक विकासमान "ज:" ख: ।

२६. लोक साहित्य परिषद– ने. सं. ११०४ स यल, बखुंबाहालय् नीस्वंगु थ्व परिषदया संस्थापक: सत्यमोहन जोशी ख: ।

२७. ल्याय्म्ह पुच:, थिमि– ने. सं. ११०६ स नीस्वंगु ।

२८. नेपाल भाषा साहित्य सम्मेलन त:मुज्या– ख्वप ।

२९. भी पुच:– विराटनगर ।

सिरपा:

(नेपाल भाषा, साहित्य ख्यलय् नीस्वनात:गु थीथी सिरपा:या धल:)

१. श्रेष्ठ सिरपा:– ने. सं. १०७३ थिलाथ्व २ कुन्हु नीस्वंगु थ्व सिरपा:या संस्थापक: स्वयम्भूलाल श्रेष्ठ ख:। ३००।- तकां न्ह्याकूगु थ्व सिरपा:या रकम थौंकन्हे ३०००।– तका ख:। नेपाल भाषा साहित्य ख्यलय् दँय्दँसं बिइगु बिधाय् लक्ष्मी पूजा तकया दुने सफू, पाण्डुलिपि दुतिना: धें धें बलाय् त्याकेमा:गु सिरपा: ख:। संचालक "च्वसापासा" यें।

२. भी प्रधान सिरपा:– ने. सं. १०९५ स नीस्वंगु थ्व सिरपा:या संस्थापक मय्जु मन्दिरा प्रधान ख:। भी लय्पौस प्रकाशित दछिया च्वसुत मध्यय् उत्कृष्ट च्वसुयात ल:ल्हाइगु थ्व सिरपा: दकले न्हापां रमेशकाजी स्थापितं त्याकूगु ख:।

३. साहित्य सिरपा:– ने. सं. १०९७ स नीस्वंगु थ्व सिरपा:या संस्थापक छत्रबहादुर कायस्थ ख:। दँय् छगू विधाय् सफू प्रतियोगिताय् त्याकूगु सफूयात बिइगु थ्व सिरपा:या रकम ५००।– तका ख:। संचालक "साहित्यया मूलुखा", यल।

४. वैकुण्ठ लाकौल सिरपा:– ने. सं. ११०२ स नीस्वंगु थ्व सिरपाया संस्थापक वैकुण्ठप्रसाद लाकौल ख:। भाषा, साहित्य सेवीपिंत निदँय् छक: बिइगु थ्व सिरपा:या रकम २०,०००।– तका ख:।

५. चैन लाकौल सिरपा:– ने. सं. ११०२ स नीस्वंगु थ्व सिरपा:या संस्थापक वैकुण्ठप्रसाद लाकौल ख:। दँय् छक: एम. ए. नेपाल भाषाय् दकले अपो ल्या, कया उत्तीर्ण जूम्ह मय्जुयात बिइगु थ्व सिरपा:या रकम १२००।– तका ख:।

६. चिनिमाया सिरपाः ने. सं. ११०५ स नीस्वंगु थ्व सिरपाःया संस्थापकः केशवकुमार शाक्य खः। "राजमति" वापौस पिदंगु दछिया च्वसुत मध्यय् उत्कृष्ट च्वसुयात लःल्हाइगु थ्व सिरपाःया रकम १०००।– तका खः। ने. सं. ११०६ या सिरपाः विष्णु "अल्पज्ञं" त्याकूगु खः।

७. करुणाकर सिरपाः– ने. सं. ११०७ स नीस्वंगु थ्व सिरपाःया संस्थापक करुणाकर वैद्य खः। लोक साहित्य संरक्षण याइपिंत बिइगु थ्व सिरपाःया रकम १०००।– तका खः। संचालक "लोक साहित्य परिषद्", यल।

८. मूर्तिमान सिरपाः– ने. सं. ११०८ स नीस्वंगु थ्व सिरपाःया संस्थापकः रत्नमान शाक्य खः। भाषा, साहित्य, कला संरक्षण यायेगु ज्याय् दँय्दँसं बिउगु थ्व सिरपाःया रकम ३०००।– तका खः। संचालक "लोक साहित्य परिषद" यल।

९. चित्तधर सिरपा– ने. सं. ११०९ स नीस्वंगु थ्व सिरपाःया संस्थापकः मणिहर्ष ज्योति खः। भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति संरक्षण, सम्वर्द्धन यायेगु ज्याय् दँय्दंसं बिइगु थ्व सिरपाःया रकम १५०००।– तका खः। संचालक "नेपाल भाषा परिषद" ये।

१०. हेमराज सिरपाः– ने. सं. ११११ स नीस्वंगु थ्व सिरपाःया संस्थापक पं. हेमराज शाक्य खः। भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति च्वन्ह्याकीगु ज्याय् दँय् छकः बिइगु थ्व सिरपाया रकम ६०००।– तका खः। संचालक "लोक साहित्य परिषद" यल।

११. हेमराज हःपाः– ने. सं. ११११ स नीस्वंगु थ्व सिरपाःया संस्थापक पं. हेमराज शाक्य खः। भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति च्वन्ह्याकेगु ज्याय् दँय् छकः बिइगु थ्व सिरपाःया रकम ५,०००।– तका खः। संचालक "लोक साहित्य परिषद" यल।

१२. नेपाल भाषा सिरपाः– एस. एल. सी. नेपाल भाषाय् दकले अपो ल्याः कया उत्तीर्ण जूम्ह विद्यार्थीयात लःल्हाइगु सिरपाः खः। संचालक "विराट नेपाल भाषा साहित्य सम्मेलन गुथि" ख्वप।

–★–

पत्र-पत्रिका

१. बुद्ध धर्म (लय्‌पौ)– ने. सं. १०४५ स्वांया पुन्हि निसें पिदंगु थ्व पत्रिका ने. सं. १०४७ बछलानिसें "बुद्ध धर्म व नेपाल भाषा" नामं पिथन। थ्व पत्रिकाया सम्पादक, प्रकाशक: धर्म्म आदित्य धर्म्माचार्य खः। नेपाल भाषाया दकले न्हापागु पत्रिका थ्वहे खः।

२. धर्मोदय (नेपाल भाषाया लय्‌पौ)– ने. सं. १०६७ कौलां पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक भिक्षु अनिरुद्र, भिक्षु महानाम 'कोविद' व प्रकाशक: भिक्षु अमृतानन्द, मन्त्री धर्मोदय सभा, सारनाथ खः।

३. थौंकन्हे (नेपाल भाषाया लय्‌पौ)– ने. सं. १०७१ बछलां पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक पूर्णकाजी ताम्राकार व प्रकाशक: रत्नमान सिंह, यें, असं त्यौड खः।

४. नेपाल (ऋतुपौ)– ने. सं. १०७२ वसन्तं पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक: हृदयचन्द्र सिंह प्रधान, रत्नध्वज जोशी, प्रेमबहादुर कंसाकार, चित्तधर 'हृदय', सिद्धिचरण श्रेष्ठ, ठाकुरलाल मानन्धर व प्रकाशक: नेपाल भाषा परिषद, न्यत, तुंछे, कान्तिपुर खः।

५. पासा (पाक्षिक पौ)– ने. सं. १०७३ कछलां पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक: आशाराम शाक्य व प्रकाशक: च्वसा पासा, मरु, इलाछें, कान्तिपुर खः।

६. कलाकार (स्वलापौ)– ने. सं. १०७३ सिलाथ्व श्रीपंचमी कुन्हु पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक, प्रकाशक: सत्यमोहन जोशी, बखुंबाहा:, यल खः।

७. नेवा: (पाक्षिक पौ)– ने. सं. १०७४ स पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक प्रकाशक: मञ्जश्रीलाल श्रेष्ठ, खसाङ खः।

८. जगत उद्धार (धार्मिक लय्‌पौ)– ने. सं. १०७४ स पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक, प्रकाशक: पं. जोगमुनि बज्राचार्य, जुद्ध सडक, यें खः।

९. मचा (लय्‌पौ)– ने. सं. १०७५ कछलां पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक, प्रकाशक: स्वयम्भूलाल श्रेष्ठ खः।

१०. नेपाल भाषा पत्रिका (न्हिपौ)– ने. सं. १०७५ यंलागा पारु कुन्हु निसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक, प्रकाशक फतेबहादुर सिंह खः। नेपाल भाषाया दकले न्हापांगु न्हिंपौ थ्व हे खः।

११ ज्यामि (वापौ)– ने. सं. १०७७ (२०१४।१।१) निसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक, प्रकाशक: सुशीलनाथ ओझा खः। दकले न्हापांगु नेपाल भाषाया वापौ थ्व हे खः।

१२. झी (लय्‌पौ)– ने. सं. १०७८ बछलां पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक मोहन नारायण श्रेष्ठ व प्रकाशक: नेपाल भाषा विकास मण्डल, यें खः।

१३. ज. (दँपौ)– ने. सं. १०८३ स पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक हितकर वीर सिंह कंसाकार व प्रकाशक: त्रिचन्द्र कलेज, ने. भा. सा. पा:ला:, यें खः।

१४. सितु (निलापौ)– ने. सं १०८४ दिला-गुंलां पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक, प्रकाशक: प्रेमबहादुर कंसाकार खः।

१५. ज्वला न्हायकं (साहित्य मुना)– ने. सं. १०८७ महाकवि सिद्धिदासया १०० दँ बुंदिया लसताय् पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक: रोहिणीबहादुर कायस्थ व प्रकाशक: साहित्यया मूलुखा, बखुंबाहा:, यल खः।

१६. न्हसला (म्हिचापौ)– ने. सं. २५१५ स पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक नातीबज्र, प्रकाशक: पासामुना, यें खः।

१७. लबु (स्वलापौ)– ने. सं. १०९५ निसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक, प्रकाशक: सुन्दर मधिकमि, ख्वप खः।

१८. तय्‌जु (साहित्य मुना)– ने.सं. १०९७ निसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक नारद बज्राचार्य, प्रकाशक: झीझी थ्व, कालिमाति, यें खः।

१९. आलमतः (म्हिचापौ)– ने. सं. १०९७ मोहनिनिसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक रमेशकाजी स्थापित व प्रकाशक: भरत सा:मि, यें खः।

२०. मलः– ने. सं. १०९८ सिलाथ्वनिसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक अमीररत्न ताम्राकार, प्रकाशक: साहित्य धुकू, यें खः।

२१. ह्याउँबाला– ने. सं. १०९९ मोहनिनिसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक सुन्दर मधिकमि, त्रिरत्न शाक्य व प्रकाशक: विराट नेपाल भाषा साहित्य सम्मेलन गुथि, ख्वप खः।

२२. लुँज्याः (साहित्य मुना)– ने. सं. ११०० निसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक छत्रवहादुर कायस्थ, सुवर्ण 'प्वास्या' ताम्राकार व प्रकाशक चक्रवर्ती पुस्तकालय, चक्रवही, यल खः।

२३. खेलुइताः (दँपौ)– ने. सं. ११०० निसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक नरेन्दमान श्रेष्ठ, योगेश्वर वैद्य व प्रकाशक: ललित अध्ययन गोष्ठी तंगः यल खः।

२४. नेपाल भाषा खलः बुलेटिन– ने. सं. ११०० निसें प्रकाशन प्रकाशश: नेपाल भाषा खलः, वीरगंज।

२५. पौभाः (स्वलापौ)– ने. सं. ११०० निसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक विकाशमान "जः" व प्रकाशक: नेपाल लिपि गुथि, यें खः।

२६. थपू (साहित्य मुना)– ने. सं. ११०१ निसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक छत्रबहादुर कायस्थ व प्रकाशक: थपू पुचः, नःत्वाः, यल खः।

२७. देगः (लय्‌पौ)– ने. सं. ११०३ कति पुन्हिनिसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक, प्रकाशक भरत सा:मि, यें खः।

२८. राजमति (वापौ)– ने. सं. ११०३ निसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया संपादक, प्रकाशक: धर्मरत्न शाक्य, नकबही, यल खः।

२९. इनाप (वापौ)– ने. सं. ११०३ निसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक, प्रकाशकः कृष्णसुन्दर मल्ल, यें खः ।

३०. मंकाः खलः, यलया बुलेटिन– ने. सं. ११०३ निसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादकः छत्रवहादुर कायस्थ, रोहिणीवहादुर कायस्थ, सानुकाजी शाक्य व प्रकाशकः नेपाल भाषा मंका खलः, प्रचार संगठन उप समिति, यल खः ।

३१. मिला (साहित्य मुना)– ने. सं. ११०३ न्हूदँ निसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक सुरेन्द्रकुमार लाखे, प्रकाशकः नेपाल भाषा खलः, हेटौंडा खः ।

३२. लकस– ने. सं. ११०७ निसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक दरशा व प्रकाशकः लकस पुचः, यल खः ।

३३. ग्राखे– ने. सं. ११०८ चिलानिसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया प्र. सं. हिमांशु थापा व प्रकाशकः कीर्ति सफू कुथि क्वाःलखु, यल खः ।

३४. विश्वभूमि (न्हिपौ)– ने. सं. ११०९ निसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया कार्यकारी सम्पादक अशोक श्रेष्ठ खः ।

३५. नेपाल संस्कृति (लय्पौ)– ने. सं. ११११ निसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया कार्यकारी सम्पादक, प्रकाशकः छत्रवहादुर कायस्थ, शहीद शुक्र मार्ग, बखुंबाहाः, यल खः ।

३६. जला (स्वला वाखं पौ)– ने. सं. ११११ निसें पिथंगु थ्व पत्रिकाया सम्पादक वाइ.पी. रंजित व प्रकाशकः ह्याउँबाला, यें खः ।

साहित्यिक संस्था "चवसापासा (१०७०)" उपाधि बिया: हनात:पिं

नेपाल सम्वत १०७६ बछला ४ कुन्हु

१) चित्तधर "हृदय", यें	–	साहित्य शिरोमणि
२) सिद्धिचरण श्रेष्ठ, यें	–	कवि रत्न
३) फत्तेबहादुर सिंह, यें	–	भाषा रत्न
४) बौद्ध ऋषि महाप्रज्ञा, यें	–	साहित्य सुता
५) धर्म्म आदित्य धर्म्माचार्य, यल	–	भाषा जवा:
६) धम्मालोक महास्थवीर, यें	–	" "

नेपाल सम्वत १०८२ कुन्हु

१) पन्नाप्रसाद जोशी (वैद्य), यें	–	भाषा जवा:
२) गणेशबहादुर कर्माचार्य, ख्वप	–	" "
३) सानदास तुलाधर, यें	–	" "
४) रत्नभक्त प्रधानाङ्ग, नगदे	–	" "
५) आदिवज्र बज्राचार्य, यल	–	" "
६) ठाकुरलाल मानन्धर, यें	–	" "
७) लोकमान सिंह, यें	–	" "
८) ज्यानवहादुर नेवा:, यल	–	" "
९) गजेन्द्रबहादुर प्रधानाङ्ग, धनकुटा	–	" "
१०) भिक्षु अमृतानन्द, तानसेन	–	" "
११) लोकमान प्रधान, चैनपुर	–	" "
१२) वैकुण्ठ प्रसाद लाकौल, यें	–	" "

नेपाल सम्वत १०८३ चउलागाः १ शनिबार कुन्हु

१) ईश्वरानन्द श्रेष्ठाचार्य, यें — भाषा जवाः
२) जगतलाल श्रेष्ठ, यें — " "
३) भिक्षु प्रज्ञानन्द महास्थविर, यल — " "
४) सिद्धिरत्न कसाः, यें — " "
५) स्वयम्भूलाल श्रेष्ठ, यल — " "
६) मणिहर्ष ज्योति, यें — " "

नेपाल सम्वत १०९५ चउलागाः १ शनिबाः कुन्हु

१) मय्जु उलरिके कोयल्वर (जर्मनी) — भाषा जवाः

नेपाल सम्वत १०९५ बछला २ मंगलबाः कुन्हु

१) सत्यमोहन जोशी, यल — भाषा रत्न
२) प्रेमवहादुर कसाः, यें — भाषा निभाः
३) धर्म रत्न 'यमि', यें — कवि रत्न
४) धुस्वां सायमि, यें — साहित्य सुता
५) रमापतिराज शर्मा, ख्वप — भाषा जवाः
६) रत्नध्वज जोशी, यल — " "

-★-

"श्रेष्ठ सिरपाः" त्याकादीपिनिगु धलः

	च्वमिया नां	सफूया नां	सिरपाः त्याकूगु दँ
१.	केदारमान "व्यथित"	छ्वास (काव्य १०७३)	१०७३
२.	धुस्वां सायमि	मिसा (उपन्यास १०७४)	१०७४
३.	सत्यमोहन जोशी	जयप्रकाश (महाकाव्य १०७५)	१०७५
४.	हेमलाल श्रेष्ठ	खड्गसिद्धि (एकांकी १०७६)	१०७६
५.	पूर्ण "पथिक"	छपाचित्र (वाखं १०७७)	१०७७
६.	चित्तरञ्जन नेपाली	प्रतिक्रिया (कविता १०७८)	१०७८
७.	सुदर्शन श्रामरणेर	जयप्रकाश (पूधाप्याखं १०८२)	१०७८
८.	धुस्वां सायमि	पासा (उपन्यास १०७८)	१०७८
९.	प्रेमबहादुर कसा	न्हू पुखू (निबन्ध १०७८)	१०७८
१०.	धर्मरत्न 'यमि'	भृकुति (उपन्यास १०८०)	१०७९
११.	दुर्गालाल श्रेष्ठ	लिसँ (कविता १०८०)	१०८०
१२.	फणिन्द्ररत्न बज्राचार्य	स्वां सिन्हः (निबन्ध १०८०)	१०८१
१३.	भुलेन्द्रमान प्रधान	खलिल जिब्रानया जीवन दर्शन (अनु. १०८६)	१०८२
१४.	ईश्वरानन्द श्रेष्ठाचार्य	न्हायकं (उपन्यास १०८५)	१०८३
१५.	पूर्णबहादुर वैद्य	सरासु (कविता १०८७)	१०८४
१६.	तीर्थराज तुलाधर	आखे (बाखं अनु. १०८५)	१०८६
१७.	हितकरवीर सिंह	अगिमथ (बाखं १०८४)	१०८७

१८.	योगेन्द्रप्रसाद प्रधानाँग	छगू दिप छगू लास (कविता १०८८)	१०८८
१९.	हेमराज शाक्य	नेपाल संस्कृतिया मूलुखा (लेख १०८९)	१०८९
२०.	भिक्षु ज्ञान पूर्णिक	यःम्ह म्ह्याय् (अनु. १०९०)	१०९०
२१.	रामशेखर	नसंफाःगु चा (उपन्यास १०९३)	१०९१
२२.	इन्द्र माली	भीगु भाय् भीगु खँग्वः (भाषा १०९८)	१०९३
२३.	भूषणप्रसाद श्रेष्ठ	धर्कि दुने (बाखं १०९७)	१०९५
२४.	आनन्दराज जोशी	विस्थापित जि जि मखु (कविता ११००)	१०९६
२५.	केशवमान शाक्य	वी निभाः (अनु.)	१०९८
२६.	केवलप्रसाद कायस्थ	हिं प्यागु सः (उपन्यास १०९७)	१०९९
२७.	पूर्णबहादुर वैद्य	जि छगू अभिव्यक्ति (निबन्ध)	११००
२८.	हेमराज शाक्य	स्वयम्भू महाचैत्य (ऐतिहासिक १०९८)	११०१
२९.	राजा शाक्य	जि खग्रास (बाखं ११०३)	११०३
३०.	दिनेश भूजु	बायावंगु लँपु (प्याखं)	११०४
३१.	नर्मदेश्वर प्रधान	जिगु कविता छिगु कविता (कविता)	११०५
३२.	दुर्गालाल श्रेष्ठ	सुलि (अनु. काव्य ११०८)	११०६

टिप्पणी: **ने. सं. १०८५, १०९२, १०९४, १०९७, ११०२ स सिरपाः ल्याकूपिं मदु ।**

नेपाल सम्वत १११३ न्हूदँया "भितुना"

वीरेन्द्रकुमार लाखे

यल ।

लुमंके बह्:पि

[लुमंके बह्:पि भी पूर्वजपिं बूगु, मरुगु दिं व थाय् जक थकालिकथं दुथ्याकागु जुल । ल्याः १ या बूदिं व ल्याः २ या मरुदिं खः ।]

१) पं. निष्ठानन्द बज्राचार्य

१. ने. सं. ९७८ थिलाथ्व ४ वंबाह्:, यें ।

२. ने. सं. १०५५ थिलाथ्व ४ स्वयंभू सतः, यें ।

२) महाकवि सिद्धिदास महाजु

१. ने. सं. ९७८ यंलागा २ केलत्वाः, यें ।

२. ने. सं. १०५० कछलाथ्व १३ आर्यघाट, यें ।

३) पं. निलबज्र वज्राचार्य

१. ने. सं. १००० तछलाथ्व ९ गंबाह्:, यें ।

२. ने. सं. १०६७ तछलाथ्व ६ गंबाह्:, यें ।

४) मा. जगत सुन्दर मल्ल

१. ने. सं. १००३ कौलागा १३ खौमा, ख्वप ।

२. ने. सं. १०७२ गुँलाथ्व ७ आर्यघाट, यें ।

५) कवि योगविर सिंह तुलाधर

१. ने. सं. १००६ बछलागा केलत्वाः, यें ।

२. ने. सं. १०६२ चैत्र १६ गते केलत्वाः, यें ।

६) भाषा जवाः पन्नाप्रसाद जोशी

१. ने. सं. १००७ यें ।

२. ने. सं. १०८७ थिलाथ्व १४ वीर अस्पताल, यें ।

७) शहीद शुक्रराज शास्त्री

१. ने. सं. १०१३ गुँलाथ्व १५ (गुंपुन्हि) बनारस, भारत ।

२. ने. सं. १०६१ माघ १० गते यें, पचली, सिमाय् फांसी ।

८) भाषा जवा: धम्मालोक महास्थविर

१. ने. सं. १०१३ थिलागा असं, यें ।

२. ने. सं. १०८८ थिलागा आनन्दकुटी, यें ।

९) पं. रत्नबहादुर बज्राचार्य

१. ने. सं. १०१३ तछलागा १३ बुबाहा:, यल ।

२. ने. सं. १०७५ दिलागा १० बूबाहा:, यल ।

१०) भाषा जवा: ज्यानबहादुर नेवा:

१. ने. सं. १०१६ तछलाथ्व ९ कोबाहा:, यल ।

२. ने. सं. ११०८ सिल्लाथ्व १३ सौग:, यल ।

११) भाषा जवा: लोकमान सिंह

१. ने. सं. १०१६ भोटेबाहा:, यें ।

२. ने. सं. ११०१ भोटेबाहा:, यें ।

१२) भाषा जवा: गणेशबहादुर कर्माचार्य

१. ने. सं. १०१८ मार्ग वदि ११ यालाछें, ख्वप ।

२. ने. सं. १०९६ आषाढ १६ गते हनुमानघाट, ख्वप ।

१४) कलाकार चन्द्रमान मास्के

१. ने. सं. १०१९ यें ।

२. ने. सं. ११०४ यें ।

१३) अनागारि धर्म्माचारी

१. ने. सं. १०१८ लक्ष्मी पूजा असं, यें ।

२. ने. सं. १०९८ पौष २३ गते स्वयम्भू, यें ।

१५) प्रि. भैरवबहादुर प्रधान

१. ने. सं. १०१९ तछलागा ३ मरु, यें ।

२. ने. सं. १०९८ सिल्लागा ८ मरु यें ।

१६) भाषा जवाः सिद्धिरत्न कसा

१. ने. सं. १०२० चिल्लाथ्व ११ असं दुछेँ, येँ ।

२. ने. सं. ११९५ असं दुछेँ येँ ।

१७) भाषा रत्न फत्ते बहादुर सिंह

१. ने. सं. १०२० बछलागा १३ खिउँल, येँ ।

२. ने. सं. ११०३ बछलागा ८ खिउँल, येँ ।

१८) भाषा जवाः मानदास तुलाधर

१. ने. सं. १०२० यंलाथ्व ८ असं, येँ ।

२. ने. सं. ११०९ यंलागा १३ असं, येँ ।

१९) भाषा जवाः लोकमान श्रेष्ठ

१. ने. सं. १०२० चैनपुर ।

२. ने. सं.

२०) साहित्य सुता महाप्रज्ञा

१. ने. सं. १०२१ तछलाथ्व २ न्हूघः, येँ ।

२. ने. सं. १०९९ येँ ।

२१) वाद्य शिरोमणि गणेशलाल श्रेष्ठ

१. ने. सं. १०२२ थिलाथ्व १४, गाःबाहाः, यल ।

२. ने. सं १०९० जेष्ठ १ गते गाःबाहाः, यल ।

२२) भाषा जवाः धर्मआदित्य धर्माचार्य

१. ने. सं. १०२२ बछलाथ्व १४ चिकंबही, यल ।

२. ने. सं. १०८३ दिल्लाथ्व ३० स्वथ, यल ।

२३) भाषा जवाः जगतलाल श्रेष्ठ

१. ने. सं. १०२२ मासंगली, येँ ।

२. ने. सं. १०८७ माघ १० गते, मासंगली येँ ।

२४) साहित्यकार हृदयचन्द्रसिंह प्रधान

१. ने. सं. १०२६ सिल्लाथ्व १० मरु, येँ ।

२. ने. सं. १०८० पोहेलागा १२ मरु, येँ ।

२५) भाषा जवाः गजेन्द्रबहादुर प्रधानांग

१. ने. सं. १०२६ धनकुटा ।

२. ने. सं. ११११० ।

२६) डा. नारायणबहादुर मानन्धर

१. ने. सं. १०२६ कौलागा ६ गौर, रौतहत ।

२. ने. सं. १०९५ चिल्लाथ्व १५ (फागु पुन्हि), यें ।

२७) कवि केशरी चित्तधर 'हृदय'

१. ने. सं. १०२६ बछलागा ११ न्यततुँछेँ, यें ।

२. ने. सं. ११०२ तछलागा ३ न्यततुँछेँ, यें ।

२८) भाषा जवाः आदिबज्र बज्राचार्य

१. ने. सं. १०२८ पोहेलागा १४ नागबाहाः, यल ।

२. ने. सं. ११०८ नागबाहाः, यल ।

२९) लोक गायक लोकरत्न तुलाधर

१. ने. सं. १०२८ पोहेलाथ्व ९ असं, यें ।

२. ने. सं. १११२ बछलाथ्व ९ असं, यें ।

३०) कथाकार पूर्णदास श्रेष्ठ

१. ने. सं. १०३१ कछलाथ्व १५ न्यतपाच्व, यें ।

२. ने. सं. ११०५ पोहेलाथ्व १३ न्यतपाच्व, यें ।

३१) कविरत्न सिद्धिचरण श्रेष्ठ

१. ने. सं. १०३२ तछलाथ्व ५ ओखलढुंगा, पूर्व ।

२. ने. सं. १११२ तछलाथ्व ४ टिचिंग हस्पीटल, यें ।

३२) लोक साहित्यविद करुणाकर वैद्य

१. ने. सं. १०३४ गुँलाथ्व ११ स्वथ, यल ।

२. ने. सं. ११०९ गुँलाथ्व ५ वीर अस्पताल, यें ।

३३) कविरत्न धर्मरत्न 'यमि'

१. ने. सं. १०३५ गुँलाथ्व ८ असं, यें ।

२. ने. सं. १०९५ भुरांख्यः, यें ।

३४) भाषा जवा: ठाकुरलाल मानन्धर

१. ने. सं. १०३५ यंलाथ्व २ यें।

२. ने. सं. ११११ दिलाथ्व ३ वीर अस्पताल, यें।

३५) भाषा जवा: रत्नध्वज जोशी

१. ने. सं. १०३६ गुँलाथ्व १ न्हूबाहा:, यल।

२. ने. सं. ११०९ दिलाथ्व ४ पाटन हस्पीटल, यल।

३६) भाषा निभा: प्रेमवहादुर कसा:

१. ने. सं. १०३७ बछलाथ्व १० केल, मासंगली, यें।

२. ने. सं. ११११ ञलाथ्व १३ वीर अस्पताल, यें।

३७) नाटककार हेमलाल जोशी

१. ने. सं. १०३८ चिल्लाथ्व ११ क्वाको, यल।

२. ने. सं. १०८४ मार्ग ९ गते क्वाको, यल।

३८) भाषा जवा: अमृतानन्द महास्थविर

१. ने. सं. १०३८ तानसेन, पाल्पा।

२. ने. सं. १११० गुँलागा ३० आमै, यें।

३९) भाषासेवी कैलाशराम श्रेष्ठ

१. ने. सं. १०४१ माघ पुन्हि असं, यें।

२. ने. सं. ११०१ फागु पुन्हि आर्यघाट, यें।

४०) कवि रामवहादुर कायस्थ

१. ने. सं. १०४२ गुंलागा १० खौमा, ख्वप।

२. ने. सं. ११११ चउलागा १० खौमा, ख्वप।

४१) कवि भैरव गोपाल वैद्य

१. ने. सं. १०४३ चौलागा ११ सौग:, यल।

२. ने. सं. १०६८ सिल्ला सौग:, यल।

४२) कलाकार दर्शनदास श्रेष्ठ

१. ने. सं. १०४३ गुंलाथ्व १० यें।

२. ने. सं. १०९६ वछलागा ९ यें।

४३) कथाकार केशवलाल कर्माचार्य

१. ने. सं. १०४५ कौलागा ५ केलत्वा:, यें ।

२. ने. सं. ११०९ गुँलागा ११ केलत्वा:, यें ।

४४) प्रा. पुण्यरत्न वज्राचार्य

१. ने. सं. १०४७ बछलागा ३ यें ।

२. ने. सं. ११०९ थिलाथ्व ६ यें ।

४५) कवि भगवतीप्रसाद श्रेष्ठ

१. ने. सं. १०४८ बछलागा ९ असं, यें ।

२. ने. सं. ११०३ तछला वीर अस्पताल, यें ।

४६) साहित्यरत्न लक्ष्मीभक्त जोशी

१. ने. सं. १०४९ ख्वप ।

२. ने. सं. ११११ दिलागा ८ यें ।

४७) कवि परमानन्द वज्राचार्य

१. ने. सं. १०५० पोहेलागा १४ बंबाहा:, यें ।

२. ने. सं. १०९६ श्रीपंचमी मूर्तिया, ।

४८) भाषा जवा: स्वयम्भूलाल श्रेष्ठ

१. ने. सं. १०५१ थिलाथ्व २ तापाहिति, यल ।

२. ने. सं. ११०७ पोहेलाथ्व तापाहिति, यल ।

४९) भाषासेवी दबलकाजी तुलाधर

१. ने. सं १०५६ यंलाथ्व ९ भोताहिति, यें ।

२. ने. सं. ११०८ कौलागा ९ दिल्ली अस्पताल ।

५०) प्रतिभाशाली गिरिजाप्रसाद जोशी

१. ने. सं. १०५९ चिल्लागा सक्व (साँखु), यें ।

२. ने. सं. ११०७ यंलाथ्व १५ टिचिंग हस्पीटल, यें ।

नेपाल सम्वत ११११३ न्हूदँया "भितुना"

रवि वज्राचार्य

इखाछें, यल ।

हनेबहःपिं

[भाषा, साहित्य, कला, संस्कृतिया ख्यलय् हनेबहःपिं मध्यय् आःयात ने. सं. १०६० तकया दुने बूपिनिगु जक बुँदि व थाय् दुथ्याकागु जुल]

१) भाषा जवाः प्रज्ञानन्द महास्थविरः
ने. सं. १०२० बछलाथ्व ३, इतुम्वाहाः, यें।

२) भाषाथुवा अयोध्याप्रसाद प्रधानः
ने. सं. १०२४ तानसेन, पाल्पा।

३) भाषा जवाः वैकुण्ठप्रसाद लाकौलः
ने. सं. १०२६ चौलागा १० महाबौद्ध, यें।

४) भाषासेवी सिद्धिगोपाल वैद्यः
ने. सं. १०२६ यंलागा १० लामल, (सौगः), यल।

५) उपासिका मोतिलक्ष्मीः
ने. सं. १०२९ सिल्लाथ्व १२ न्यत, तुछेँ, यें।

६) पं आशाकाजी वज्राचार्यः
ने. सं. १०२९ कछलाथ्व २ नकबहीः, यल।

७) कवि केदारमान 'व्यथित':
ने. सं. १०३५ कछलाथ्व १५ सिन्धु बाँसबारी, पूर्व।

८) कलाकार कान्छा बुद्धः ने. सं. १०३५ सिलाथ्व ३ त्यौड, यें।

९) भाषा जवाः मणिहर्ष ज्योतिः
ने. सं. १०३८ केल, यें।

१०) कवि हरिकृष्ण श्रेष्ठ 'ख्वविं':
ने. सं. १०३९ दिल्लाथ्व ११ भोछेँ, यें।

११) भाषासेवी पशुपतिभक्त धौभडेलः
ने. सं. १०३९ पोहेलागा ८ लाकुलाछेँ, ख्वप।

१२) निबन्धकार कुलधर्मरत्न तुलाधरः
ने. सं. १०३९ थिलाथ्व ९ यें ।

१३) भाषारत्न सत्यमोहन जोशीः
ने. सं. १०४० चउलागा ९ बखुंबाहाः, यल ।

१४) सम्पादक पूर्णकाजी ताम्राकारः
ने. सं. १०४० गंलाथ्व १२ मरु, यें ।

१५) भाषासेवी कृष्णबहादुर मानन्धरः
ने. सं. १०४० दिलाथ्व ८ यें ।

१६) भिक्षु बुद्धघोष महास्थविरः
ने. सं. १०४१ कौलाथ्व ११ थँहीति क्वाबहाः, यें ।

१७) कथाकार गोविन्दबहादुर "गोठाले":
ने. सं. १०४३ पाकोपुखू, यें ।

१८) कथाकार पूर्ण "पथिक":
ने. सं. १०४४ गुंलाथ्व १५ इखा, यल ।

१९) सम्पादक सुगतदास तुलाधरः
ने. सं. १०४४ आषाढ ८ गते असं, कुनात्वाः, यें ।

२०) नाटककार विजयबहादुर मल्लः
ने. सं. १०४५ पाकोपुखू, यें ।

२१) अनुवादक तीर्थराज तुलाधरः
ने. सं. १०४५ चिल्लाथ्व ५ यें ।

२२) अन्वेषक शंकरमान राजवंशीः
ने. सं. १०४५ चिलाथ्व १ थँहीति क्वावाहाः, यें ।

२३) भाषाथुवा पं. हेमराज शाक्यः
ने. सं. १०४६ वछलाथ्व ४ थइना, यल ।

२४) कवि वासु पासाः ने. सं. १०४६ थिलाथ्व ९ कीपू, यें ।

२५) समालोचक कृष्णचन्द्र सिंह प्रधानः
ने. सं. १०४६ गुंलाथ्व ५ सुन्तगां, यें ।

२६) भाषा जवाः इश्वरानन्द श्रेष्ठाचार्यः
ने. सं. १०४७ सिल्लाथ्व ९ वटु, यें ।

२७) समालोचक माधवलाल कर्माचार्य:

ने. सं. १०४७ थिलागा १ केलत्वा, यें ।

२८) साहित्यकार सूर्यबहादुर "पिवा":

ने. सं. १०४७ यंलागा १२ ख्वप ।

२९) भिक्षु अश्वघोष महास्थविर:

ने. सं. १०४७ वछलाथ्व १३ यें ।

३०) कथाकार आशाराम शाक्य:

ने. सं. १०४८ तछलागा ८ बैलाछें, यल ।

३१) कथाकार न्हूछें सुन्दर तुलाधर:

ने. सं. १०४८ न्यत तुँछे, यें ।

३२) समालोचक रामहरि जोशी:

ने. सं. १०४८ पोहेलाथ्व १२ मलंगवा, सर्लाही ।

३३) भाषासेवी गजसुन्दर प्रधान:

ने. सं. १०४९ कछलाथ्व ख्वप ।

३४) भाषासेवी लोकबहादुर शाक्य:

ने. सं. १०४९ मार्ग १४ गते ह:खा:, यल ।

३५) साहित्य सुता धुस्वां सायमि:

ने. सं. १०५० बछलागा ११ भोंछें, यें ।

३६) कथाकार तीर्थलाल नघ:भनी:

ने. सं. १०५० दिलाथ्व १२ थायमदु, यें ।

३७) अनुवादक भुलेन्द्रमान प्रधान:

ने. सं. १०५० असं दुगंछें यें ।

३८) कवि चित्तरञ्जन "नेपाली":

ने. सं. १०५० दिलाथ्व ११ त्यौड, यें ।

३९) भाषासेवी रामधर श्रेष्ठ:

ने. सं. १०५० थिला चालाछें, यल ।

४०) कवि कृष्णप्रसाद दुवाल:

ने. सं. १०५० गुँलागा ६ बनेपा, काभ्रे ।

५१) भाषासेवी लोकबहादुर शाक्य:
ने. सं. १०४९ मार्ग १४ गते ह्:खा:, यल ।

४१) भाषासेवी जगतबहादुर जोशी:
ने. सं. १०५० दिला तानसेन, पाल्पा ।

४२) भाषा जवा: रमापतिराज शर्मा:
ने. सं. १०५१ सिलागा ५ ख्वप ।

४३) पत्रकार धर्मरत्न शाक्य:
ने. सं. १०५१ गुंलाथ्व ८ नागबाहा:, यल ।

४४) निबन्धकार फणीन्द्ररत्न बज्राचार्य:
ने. सं. १०५१ चिलागा १० झ्वाबाहा:, यें ।

४५) निबन्धकार गोपालमान श्रेष्ठ:
ने. सं. १०५१ दिलागा १३ बनेपा, काभ्रे ।

४६) कवि रे. र. न. स्यस्य:
ने. सं. १०५२ ल्हुतिपुन्हि न्यत, यें ।

४७) कवि मदन मोहन मिश्र:
ने. सं. १०५२ थिलाथ्व २ महापा:, यल ।

४८) समालोचक माणिकलाल श्रेष्ठ:
ने. सं. १०५२ कौलाथ्व १३ थंहिति, यें ।

४९) भाषासेवी नीलवीरसिंह कंसाकार:
ने. सं. १०५२ वछलाथ्व २ केलत्वा:, यें ।

५०) कवि गणेश "अपार": ने. सं. १०५२ ग्वल, यें ।

५२) डा. सुन्दरकृष्ण जोशी:
ने. सं. १०५३ बछलागा ११ इलाछेँ, यल ।

५३) कवि दामोदरलाल श्रेष्ठ:
ने. सं. १०५३ चौलाथ्व ११ तापाहिति, यल ।

५४) नाटककार भिक्षु सुदर्शन:
ने. सं. १०५४ तछलागा ओकुबाहा:, यल ।

५५) डा. जनकलाल वैद्य:
ने. सं. १०५४ दिला धुंबाहा: कोबाहा:, यल ।

५६) अनागरि धम्मावती: ने. सं. १०५४ यल।

५७) पं. रत्नकाजी वज्राचार्य:
ने. सं. १०५४ सिलाथ्व १० सवलबहा:, यें।

५८) कथाकार दुर्लभलाल सिंह:
ने. सं. १०५४ गुंलाथ्व ६, यें।

५९) कवि ध्रुवकृष्ण 'दीप':
ने. सं. १०५४ पोहेलाथ्व लुँहिति, यल।

६०) कलाकार भृगुराम श्रेष्ठ:
ने. सं. १०५४ कार्तिक यें।

६१) कथाकार लक्ष्मण राजवंशी:
ने. सं. १०५५ दिलागा ३० (औंसी) वटु, यें।

६२) कवि आशाकाजी "सेवक":
ने. सं. १०५५ चिलागा ३ बनेपा, काभ्रे।

६३) निबन्धकार ठाकुरमान शाक्य:
ने. सं. १०५५ चौलागा वंबाहा: बखुंबाहा:, यल।

६४) उपन्यासकार रामशेषर नकमि:
ने. सं. १०५५ वछलागा ७ इनाचो, ख्वप।

६५) अन्वेषक डा. कमलप्रकाश मल्ल:
ने. सं. १०५६ कौलागा ३० (लक्ष्मीपूजा) थायमदु, यें।

६६) कवयित्री नारायणदेवी श्रेष्ठ:
ने. सं. १०५६ सिलागा यें।

६७) कवि दुर्गालाल श्रेष्ठ:
ने. सं. १०५७ दिलागा ९ न्हायकंतला, यें।

६८) कवि सुवर्ण शाक्य:
ने. सं. १०५७ माघ १५ गते वंबाहा:, यें।

६९) उपन्यासकार रत्नवहादुर साय्मि:
ने. सं. १०५७ कछलागा मरु, यें।

७०) डा. मोहन हिमांशु थापा:
ने. सं. १०५७ कछलागा ११ (उत्पति) गोकर्ण, यें।

७१) उपन्यासकार रामकुमार खैं:

ने. सं. १०५७ वैशाख १ गते इखाछैं, यल ।

७२) नाटककार वासु शशी: ने. सं. १०५८ फागु पुन्हि ग्वल, यें ।

७३) कवि विष्णु "अल्पज्ञ":

ने. सं १०५८ कौलागा २ चालाछैं यल ।

७४) डा. तेजरत्न कंसाकार: ने. सं. १०५८ यें ।

७५) भाषासेवी पुष्प चित्रकार: ने. सं. १०५८ वटु, यें ।

७६) सम्पादक शान्तहर्ष वज्राचार्य:

ने. सं. १०५८ दिलागा ३ गंबाहा:, यें ।

७७) उपन्यासकार मथुराकृष्ण सायमि:

ने. सं. १०५९ दिलाथ्व १५ (गुरुपुन्हि) थँहिति, यें ।

७८) कथाकार हितकरवीर सिंह कंसाकार:

ने. सं. १०५९ कौलागा १ केलत्वा, यें ।

७९) अनुबादक भिक्षु ज्ञान पूर्णिक: ने. सं १०५९ ।

८०) पत्रकार बुद्धाचार्य शाक्य:

ने. सं. १०६० सिलाथ्व ५ (श्रीपंचमी) श्रीबाहा:, यल ।

८१) भाषासेवी रोहिणीवहादुर कायस्थ:

ने. सं. १०६० दिलाथ्व ९ वखुबाहा:, यल ।

८२) कवि नातिवज्र वज्राचार्य:

ने. सं. १०६० दिला, असं दगुबाहा:, यें ।।

८३) कवि श्यामसुन्दर सैजु: ने. सं. १०६० पन्ति, काभ्रे ।

नेपाल सम्वत ११११ वयंगु लसताय्

"न्हूदँया भितुना"

रमेश शाक्य
घट्टेकुल्ला, डिल्लीबजार यें

सुवर्ण प्रिन्टिङ्ग प्रेस
घट्टेकुल्ला, डिल्लीबजार, यें ।

[छिगु, छपिनिगु लुखा, लुखाय् थ्यंक थ्यंका वियेगु व्यवस्था दु ।]

फो. ल्याः ४१३७७१

भाजु छत्रबहादुर कायस्थया पिदने धुंकूगु सफूया धलः

१) भीगु म्ये (सम्पादन)
२) जुज सिद्धिनरसिंह मल्लया म्ये पुचः
३) उपहार (गीति काव्य)
४) नेपाल सम्वत छगू विवेचना
५) नेपाल भाषाया प्राचीन काव्य व काव्यकार
६) भीगु म्ये (निगूगु)
७) शिवरात्री पर्व कथा (शिवरात्री कुन्हु कनिगु बाखं)
८) भीगु म्ये (स्वंगूगु)
९) यल क्वाछेँ बालकुमारी
१०) भीगु म्ये (प्यंगूगु)
११) श्री गणेश ब्रत कथा (चथा कुन्हु कनिगु बाखं)
१२) बुंगमलोकेश्वरया म्ये मुना
१३) प्रगतिया लँय् (कविता संग्रह)
१४) जुजु रणजित मल्लया कृष्ण चरित्र नाटक
१५) श्री ५ रणवहादुर शाहया म्ये मुना
१६) भाषा जवाः ज्यानवहादुर नेवाः अभिनन्दन ग्रन्थ
१७) जय नमो श्री बुद्ध भगवान (म्ये मुना)
१८) मुद्रा राक्षस कथा (ऐतिहासिक बाखं)
१९) मंका खलः यलया ताःचाब्व लःल्हाना
२०) कवि विजयानन्दया म्ये मुना
२१) भक्त कवि हर्ष नरसिंह शाक्यया भजन म्ये
२२) धर्म–लक्ष्मी संवाद (पुलां साहित्यिक बाखं)
२३) बौद्ध पं. कवि अमृतानन्द शाक्यया म्ये मुना
२४) भाषाथुवा पं. हेमराज शाक्य म्हसीके
२५) नेपाल संस्कृति (भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति सम्बन्धी सामान्य ज्ञान)

थाकूः– संकटा प्रेस, ख १–८३ टेबहाः, येँ – ३